

ILUSTROVANÝ ČASOPIS

Španělsko

Orgán Výboru pro pomoc demokratickému Španělsku

Číslo 10. Ročník I.
12. února 1938. Kč 2.—

Z OBSAHU:

Julio Alvarez del Vayo, salud! — Dík čs. lidu — Boj o španělskou demokracii — Pablo Picasso — za proporem svobody

Tak jako ona pomáhá přímo na frontě
tak pomáhejme
i my, vzdálení — aby demokracie zvítězila

Passionaria, hrdinka španělské revoluce, utěšuje mladého republikánského vojáka, který se dověděl o neštěstí, jež postihlo jeho rodinu.

SEKCE ČS. DOBROVOLNÍKŮ VE ŠPANĚLSKU DĚKUJE NAŠEMU LIDU

Z iniciativy čs. spisovatelů, ze skromných prostředků československého lidu a prostřednictvím Výboru pro pomoc demokratickému Španělsku obdrželi jsme vánoční dárky. Naši spisovatelé se obrátili k obyvatelstvu s výzvou, ve které řekli mimo jiné: „Kdykoliv myslíme na jeho (španělského lidu) svobodu, vzpomínáme i na ty, kteří tam s námi mluvili našimi rodnými jazyky...“

Lid československý uskutečnil výzvu spisovatelů. Naši kamarádi z fabrik a vesnic, naši nejbližší příbuzní, bratři, sestry a milenky, matky a otcové, naši známí i neznámí přátelé se snažili, aby výzva spisovatelů byla brzo splněna. Dávali často to poslední. Neznámá dělnická žena odvedla Kč 800.—, poslední své úspory.

Představujeme si pohotovost a úsilí Výboru a všech jeho spolupracovníků usilujících o to, abychom dárky včas dostali. Stalo se.

Je tomu právě měsíc, co vagon přijel. Dovedete si jistě představit naši radost, když se H. Č., který spolu se Z. doprovázel vagon od francouzských hranic, objevil ve dveřích záře radostí. Po jeho krátkém hlášení jsme se rozzářili radostí, štěstím, nedočkavostí.

Ještě týž den jsme začali rozdílet. K spoustě celkové i drobné denní práce přibyla naší sekci tato nová práce, velká, ale radostná.

Nejsme dosud hotovi s rozdělením. Nepodařilo se nám doposud odevzdat dárky do Dimitrova, v jehož rámci je Žižkova rota. Nedostala Liebknechtova baterie a řada izolovaných roztrošených jednotlivců. Pochopíte jistě proč: okolnosti války. Ale také oni dostanou. Každý dostane. Všichni ostatní již mají. Dostali kamarádi z Masarykova praporu, Gottvaldovy baterie, Májkovy baterie, důstojnická škola a škola válečných komisařů. Dostali tankisté, antitankisté, chlápce od obrněných aut, kamarádi od jiných oddílů, pilot Ferak, chlápce z nemocnic a sanatorií, z různých dílen i služeb. Do Masaryka jsme poslali darované knihy od naší přítelkyně Ch. a ostatních dárců. Do nemocnic a k jiným útvarům ostatní věci: svetry, mýdla, Palaby. K díkům jednotlivých bojovníků a různých částí připojujeme se i my a jménem všech československých dobrovolníků

DĚKUJEME VÁM VŠEM!

Tlumočíme též díky kamarádů všech ostatních národností, se kterými jsme se rozdělili. Děkujeme i za španělské obyvatelstvo, které dostalo část dárků a které děkuje nám hledalo svými tázavými, vděčnými zraky za námi ještě někoho, komu je potřeba poděkovat, hledalo — VÁS.

Jestliže uvádíme níže několik drobných momentů, pak jenom proto, aby- chom Vám umožnili učinit si představu o tom, jak probíhalo rozdělení a dělení, a tím aby- chom potvrdili náš dík.

Otevření beden — otevření balíčků! Jestliže již to otvírání radostně působilo na rozdělovající kamarády — uvědomte si znovu pohled na stovky balíčků opentlených jasnou červenou páskou s obrázkem vánočního stromečku mezi letopočty 1937—1938 — pak skutečná zelená větévka z krásných československých lesů způsobila, že mnohý z obdarovaných první okamžik zaváhal. Vzpomínka na naše drahé doma, na tisíce neznámých přátel prodloužila tuto vteřinu... Všechny tyto krásné pocity vděku, radosti, lásky, obdivu a poděkování za tuto „humánní, srdečnou pozornost“ náležely VÁM, každému z Vás a my Vám je proto touto prostou formou odevzdáváme.

Ved milou úpravou s několika- jazyčným pozdravem a věnováním — tolik věcí! Kuřáci ihned vyvolali a znalecky otežkovali „vlasty“ ohlížeje se kolem sebe, komu za čerstva nabídnout. Nekuřáci se dali přirozeně nejprve do čokolády. Dodnes se kdekdo mydlí při holení „Včelou“ a skoro všechny hřejí vlněné ponožky a nátepníčky.

Kamarádi z Masaryka dali na hromadu skoro všechna svá kila cukru, který byl rozdělen obyvatelstvu obce, kde je prapor posádkou. Dovedete si představit, jak tento čin solidarity působil? Snad každá kostka byla předmětem obdivu obdarovaných, zejména dětí a žen. Bílé cukrové kostičky viděli všichni po prvé v životě.

Ve škole důstojníků a komisařů dal každý žák skoro polovinu svého balíčku a ta byla pak rozdělena kamarádům všech ostatních národností. Přirozeně se velmi zajímali o to, kdo je a z jakých organizací se skládá Výbor pro pomoc demokratickému Španělsku. Jméno každé této organizace bylo překládáno nejméně do 10 jazyků.

Dělostřelci v X. Každý dal část svých cigaret, nadělali balíčky po 30 vlastách a podělili asi stovku jiných kamarádů.

Také kamarádi z různých služeb se dělili. Přišel do jídelny, kde jsme obědvali, starý španělský poručík. Nemohl mít ani tušení, že jsme Českoslováci. Když se náhodou mluvílo o cigaretách, vytáhl k naší radosti z kapsy svého vojenského pláště čs. „Vlastu“ a z druhé kapsy kousek čokolády „Ego“. Mohli bychom vzpomínout celé řady podobných drobných případů. Mladý holič, který tě holí, křoupne si — čs. kostku cukru, děvčátko v ulici má na klopě odznak z ČSR: „Viva la libertad en España“ a v ručce játrovou paštiku made in ČSR. atd. atd.

Denně přinášela pošta dopisy. Dnes dvojnásob. Deset, dvacet i více kamarádů oznamovalo svoje adresy. Ještě dnes někteří z těch, kteří se opozdili, oznamují místo svého pobytu. Hlavně však děkují. Píší jistě také přímo Vám. Proto Vám citujeme jen tři, čtyři z mnoha nám došlých.

1.
„... četl jsem československý bulletin, ve kterém hledáte adresy těch dobrovolníků, kteří přišli z Československa. V posledním dopise zapomněl jsem napsat, že já také jsem přišel z Československa. Tu na frontě nic nového. Jak jsme došli dne... sem, hned k nám přišli dva vojáci od fašistů a stále přebíhají noví. Máme dobrou posici a v noci topíme. Jináč nic nového. S antifašistickým salud. A. S.

2.
„Liebe Kameraden, auf meiner Fahrt nach Valencia wurde mir unterwegs die Liebesgabe des tschechoslowakischen Volkes überreicht. Ich sage Euch meinen herzlichen Dank für diese Ernennung zum Ehrentschechen. Das Paket ist ein wahres Muster der Fürsorge.
Max H.

3.
Service Cadets:
Vianoční dárek som obdržal s ďakou a sľubujem, že vystupňujem moje práce i zde, kde som pridelený ako informier.
R. L. Bratislava.

4.
„... Zjistil jsem,“ píše humorně nějaký starostlivý kamarád z batalionu X. — „že jsem neznámý a nemohu tomu nijak rozumět, vždyť mne tu v batalioně všichni znají, tak si napište moji adresu, která zní“...
Teprve o několik dnů později jsme dostali k rozbalení druhé bedny s knihami. Půldruha tisíce knih „Lidové kultury“ se na nás smálo se stolu. Barcelona-Valencie-Madrid od našeho drahého přítele J. Kratochvíla, Neumannů Antigide, Gorkého Požár, Pět dílů světa od Egona Kische, Franka Pitcairna Reporter ve Španělsku, knížeczka Petra Dne a Cesta Samurajů. A v tu chvíli nás došla radostná zpráva o vzetí Teruelu. Balili jsme tento drahocenný dar jednotlivcům až do rána. Děkujeme zvláště z a t e n t o d a r . Spolu s námi všichni ostatní. Právě přišel dopis od Honzy E., válečného komisaře Majkovy baterie. Píše ve svém dopise tři řádky velkými tiskacími písmenky, jsou to tyto řádky:

„... ZVLÁŠTĚ VÁM DĚKUJEME ZA KNIHY“
„NEJLEPŠÍ, CO JSTE MOHLI POSLAT.“
Co dodávat, drazí přátelé? Říkáte ve věnování, že jsme pro vás nadějí, posilou, vzorem. Všichni dobře víme, oč jde ve Španělsku. Vy všichni stojíte věrně za námi. Proto to nejhlavnější, podstatu našeho poděkování klademe do těchto slov: Pracujte ještě více k vybudování lidové solidarity u nás. My se vynasnažíme, aby- chom byli příkladem všem. Spolu s Vámi, lidem naší země, z á r u k o u svobody a samostatnosti celého velkého Španělska a Československé republiky.

SJEZD SPOLEČNOSTI PŘÁTEL DEMOKRATICKÉHO ŠPANĚLSKA

Ve dnech 12. a 13. února bude I. celostátní sjezd Společnosti přátel demokratického Španělska, který se sejde ve výročí památných únorových parlamentních voleb španělských z r. 1936. Tehdy se vyslovil španělský lid velmi jasně pro demokracii a republiku, kterou již po 20 měsících hájí životy svých nejlepších synů. Hájí svou zem v čele se svou zákonitou vládou proti pestré směsici fašistických nepřátel světové demokracie.

Sjezd bude manifestovat pro ohroženou demokracii, pro stranu práva a tím pro bezpečnost našeho státu.

Na něm budou naši přátelé podávat přehled splátek na veliký dluh španělským republikánům, kteří krvácejí za nás všechny. Slíbí jim, že bude vždy s nimi, zvláště nyní, kdy nastoupili cestu vítězství. Bude jednat v přítomnosti delegátů z celé ČSR o záchraně dalších, hlavně nevinných, a tím o urychlení vítězství demokracie.

Na sjezdu promluví a nejvýznamnějším jeho hostem bude Alvarez del Vayo, veliký zastánce pravdy a přítel ČSR. Jednání se zúčastní přihlášení zástupci našeho veřejného a kulturního života, delegáti závodů a organizací, zástupci odboček a hosté ze všech končin republiky, zastupující statisíce přátel španělské demokracie. Přátelůz blízká i z daleka, mluvící všemi jazyky obyvatelstva republiky budou nejen manifestovat a připravovat udržení krásného společně vykonaného díla, ale budou hledat nové cesty pomoci a zrušení středověkých časů a záruku lepších dnů. A to půjde teď, když jsme spolu přátelé!

Při poděkování a srdečném přivítání mezi námi přejeme si všichni a věříme, že napříště se sejdem již v době, kdy půjde jen o nápravu křivd dnes páchaných a o přehlídku vykonané práce, která se musí znásobit. Věříme ve vás, věříme v sebe!

ZE SEKRETARIÁTU SPOLEČNOSTI

4 veliké projevy s Alvarezem del Vayo jediný den v Praze 14. února večer, a to v Lucerně, ve velkém sále Radia (Vinohrady, Fochova tř.), v Dejvickém sále (Dejvice, Dejvická tř.) a v sále „Čechie“ v Libni, Primátorská ul.

O projevy, které budou velikou manifestací solidarity se španělským lidem, se jeví po celé republice ohromný zájem. 4 úspěšné projevy prof. Sabrase, důvěrníka španělského min. sociální péče, setkaly se s úžasným ohlasem; v Praze bylo 4000 lidí, v Brně 2500, v Bratislavě 2000 a v Liberci 1800.

17. ledna bylo upsáno 180.000 Kč při oznámení akce „Vagony potravin španělským ženám a dětem“. Veliký ohlas posledních projevů a vyhlášení vagonové akce.

Nadšení z vítězství u Teruelu a veliká ozvěna posledních veřejných schůzí přinesly bohaté ovoce. Sbírá se u jednotlivců, upisuje se na závodech a všude.

Odbočka Vršovice sbírá na 1 vagon cukru pro španělské evakuované ženy a děti.

Odbočka v Nuslích-Pankráci rozhodla se také poslat 1 vagon cukru do akce „vlak potravin“.

Dělnictvo továrny Tip-Top, Praha VII., sebralo pro tento účel Kč. 417.—.

Pí. H. z Vršovice, která věnovala ze skromných prostředků před časem Kč 800.— pro vánoční nadílku Českoslovákům ve Španělsku, darovala dalších Kč 100.— ve prospěch vagonové akce. Zůstane nám vzorem.

Ve Velké Praze bude v nejbližší době fungovat již 10 odboček naší Společnosti.

Přátelé z Plzně prodávají celkem 1300 kusů našeho časopisu. Mnohé díky! Následujte!

I. loterie děl věnovaných čs. předními umělci, byla v počtu 5000 kusů a Kč 2.— vyprodána za 5 dní. Již nyní je 2500 objednávek na losy dalších loterií, které budou v nejbližších dnech dány do prodeje. Tisíce díky, vám, mistři kultury!

Veliký úspěch výstav. Po mnoha úspěšných výstavách na Slovensku a v poslední době v Čechách (Rakovník a j.), v zemi Moravské-slezské připravuje se centrální výstava v Praze od 1. března. Blíží oznámíme. Připravujte hromadné návštěvy! J. F.

Českoslovenští dobrovolníci jsou skvělí vojáci a skvělí kamarádi. Pomáhají si navzájem, jako pomáhají všem svým spolubojovníkům všech národností.

VĚČNOST ČS. DOBROVOLCŮM VTĚLÍME V ÚČINNOU POMOC!

JULIO ALVAREZ DEL VAYO, SALUD!

„Bránit Madrid znamená bránit Prahu!
Každá země má svého Franca!“

Když je ohlášena návštěva reprezentanta nějaké země, připravuje se několik týdnů předem veřejnost na jeho příjezd. Tak osobnost obyčejně málo známá nebo neznámá předstupuje před veřejnost se svým životopisem ve fotografiích, v článcích, rozhovorech atd. V případě Alvarez del Vayo není třeba dělat zvláštní tiskové tažení. Stačí ohlášení příjezdu.

PRO DŮKLADNOST TAKÉ NĚCO Z JEHO ŽIVOTA.

Náš host se narodil r. 1890 ve Villaviciosa de Odón v madridské provincii, studoval práva a stal se advokátem. Věnoval se žurnalistice a byl zástupcem časopisu „La Nación“ z Buenos Aires v Berlíně (5 let) a v Madridu. V Berlíně byl předsedou Asociace cizích novinářů. Při řešení konfliktu jihoamerických států Bolívie a Paragvaye odjel do území Gran Chaca (Zelené peklo) jako předseda mezinárodní komise. Od mládí byl vynikajícím členem španělské socialistické strany. Od roku 1931—1933 byl vyslancem španělské republiky v Mexiku. R. 1933 a 1936 byl zvolen poslancem za Madrid a stal se ministrem zahraničí v září r. 1936 a vedl tento úřad do května 1937 současně s dalším odpovědným úřadem, generálním komisariátem války. Ve Společnosti národů vedl jako ministr zahraničí španělskou delegaci a byl jejím členem na posledním zasedání. Z jeho bohaté životní činnosti vedle spousty článků ve španělském i mezinárodním tisku vyniká kniha „La Nueva Russia“ (Nové Rusko), která našla veliké rozšíření, a pojednání o mezinárodních problémech, především střeoevropských, kterým věnoval zvláštní pozornost.

NEZAPOMENUTELNÁ SETKÁNÍ.

Setkání s Alvarezem del Vayo jistě každému popravilo představy o něm. Místo obvyklého diplomata viděli jsme vždy člověka, velkého člověka a muže na svém místě.

NA FRONTĚ — JAKO GENERÁLNÍ KOMISAŘ A STAVITEL ŠPANĚLSKÉ ARMÁDY.

V zákopech v Carabanchelu, kde byl s námi, byl v obleku strojníka; vždy plně informovaný a kritický. Bez něho nebylo by dnes obdivuhodné španělské republikánské armády, nebylo by vítězství u Guadalajary, Belcáite, Quinta a Teruelu, nebylo by záruky vítězství demokracie v budoucnu. On to byl, který k nadšení a úžasné vysoké morálce lidových milic přidal disciplínu a jasno, oč jde a půjde; přeměnil lidové milice s pomocí politických komisařů a organizačních plánů v lidovou armádu španělské republiky.

VYNIKAJÍCÍ OBHÁJCE SVĚTOVÉ DEMOKRACIE A VEŘEJNÝ OBŽALOBCE FAŠISMU.

Už jako ministr zahraničí nebo mluvčí španělského lidu v Ženevě, nekompromisní a statečný kritik (Berlín), neúprosný a naprosto upřímný zástupce svého lidu a obžalobce společných temných sil nepřátel španělské a světové demokracie, obžalobce fašismu a intervence v Ženevě v každé řeči, na každém zasedání (Bílá kniha o intervenci ve Španělsku). Jeho řeči a články zůstávají vždy strážlivou a přísnou obžalobou fašistických států a slabosti demokracie.

VELKÝ PŘÍTEL MLÁDEŽE.

Lednový sněm španělské mládeže v parlamentu ve Valencii. Universitní profesori, ministři, Pasionaria, zahraniční delegace. Alvarez del Vayo mluví: „Nebojte se, nebude k vám mluvit nějaký obvyklý diplomat, bude k vám mluvit váš přítel. Nebudu sladkými slovy mluvit o politice smrti, protože jasně vím, že zvláště mládež potřebuje jasnou politiku života, nadějí, pravdy a radostné perspektivy. Politiku, za kterou vy bojujete a umíráte, o kterou usilují mladí lidé a lidé celého světa . . .“

Julio Alvarez del Vayo, náš milý host, mluví v těchto dnech u nás, oslavován stejně nadšeně lidem československým, jako je slaven a ctěn lidem španělským.

VELIKÝ PŘÍTEL ČESKOSLOVENSKA.

Ministerstvo zahraničí ve Valencii. „Tak vy jste Čechoslováci . . . Dobře znám vaši zem a oba vaše presidenty. Vy, Čechoslováci, dejte zvláště pozor! Vaše země je zemí mírových snah, je členem Společnosti národů. My jsme také mírovou zemí a také členem ženevské instituce. A podívejte se, jak musíme trpět a bojovat. Dávejte zvláště pozor na to, jak to u nás dopadá a dopadne. Kdybychom měli my prohrát, tak by na řadu nepřišel nikdo jiný než svobodné město Ědansk, některý baltický stát a pak už jen Československo. Dávejte pozor také na ty, kteří podobné neštěstí připravují a kteří by je chtěli začít. Dávejte pozor na vaše Francie. To není tak těžké „to začít“, Ti, kteří by „to“ mohli začít, se vždycky najdou. Důležitější jsou ti, kteří „to“ potom vedou. My bojujeme také za vás, naše vítězství bude vaším vítězstvím.“

CO BUDU DĚLAT DÁLE?

Na tuto otázku chci odpovědět jedním slovem. Budu bojovat za jednotu, jednotu ve 3 podobách, jednotu naší armády, jednotu našeho lidu a jednotu všech lidí dobré vůle na světě proti nepřátelům demokracie, proti fašismu.

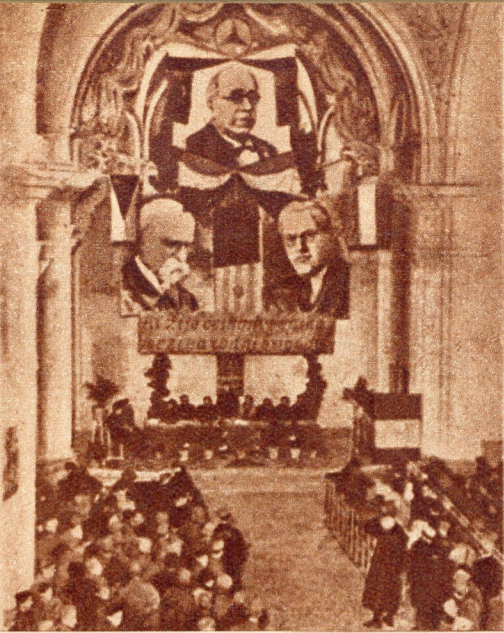
VŽDY NA MÍSTĚ.

Ptáš-li se Španěla, kdo je Alvarez del Vayo, a kde nyní je a co dělá, dostaneš vždy stejnou odpověď: „Ten je vždy na místě, ten je vždy tam, kde je ho nejvíce potřebí.“ Alvarez del Vayo není proto diplomat z povolání a obyčejný státník, Alvarez del Vayo je vždy tam, kde je ho nejvíce zapotřebí. Jeho postavení a význam pro Španělskou a světovou demokracii dá se srovnat jen s jedním reprezentantem našeho státu, s významem a posláním našeho pana presidenta dr. Edvarda Beneše před presidentskými volbami v prosinci r. 1935.

PŘÁTELÉ ŠPANĚLSKÉHO LIDU JSOU NAŠIMI PŘÁTELI — VÍTÁME J. ALVAREZE DEL VAYO!

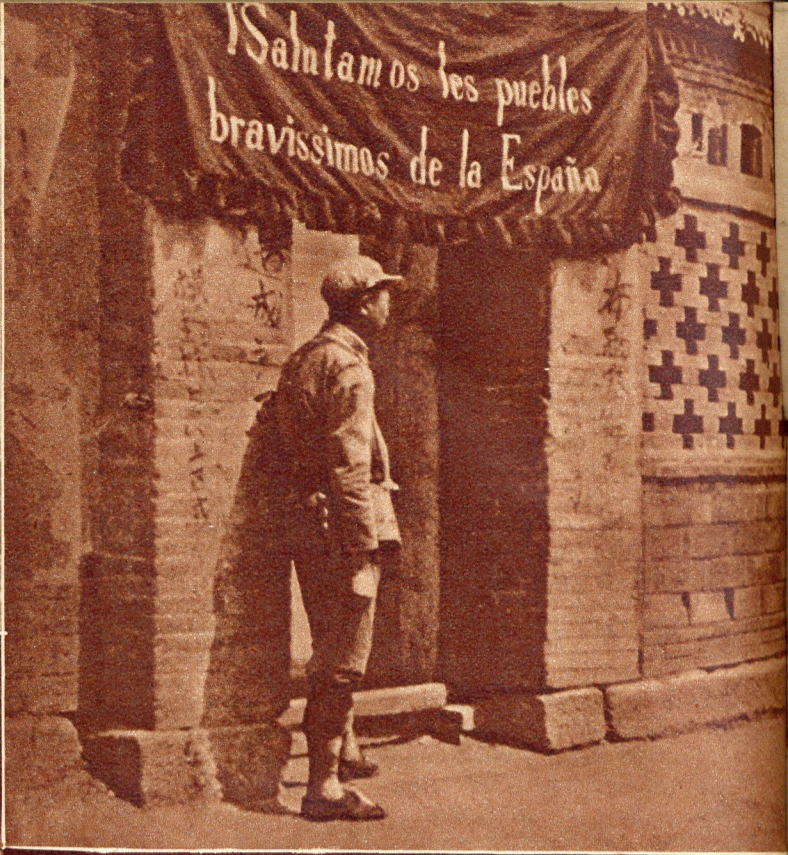

Nahoře: Evang. duchovní Antonio Estruch Simo, nesmírně oblíbený antifašista ve městě Sabadell, koná pravidelně bohoslužby a vyučuje děti místních evangeliků.

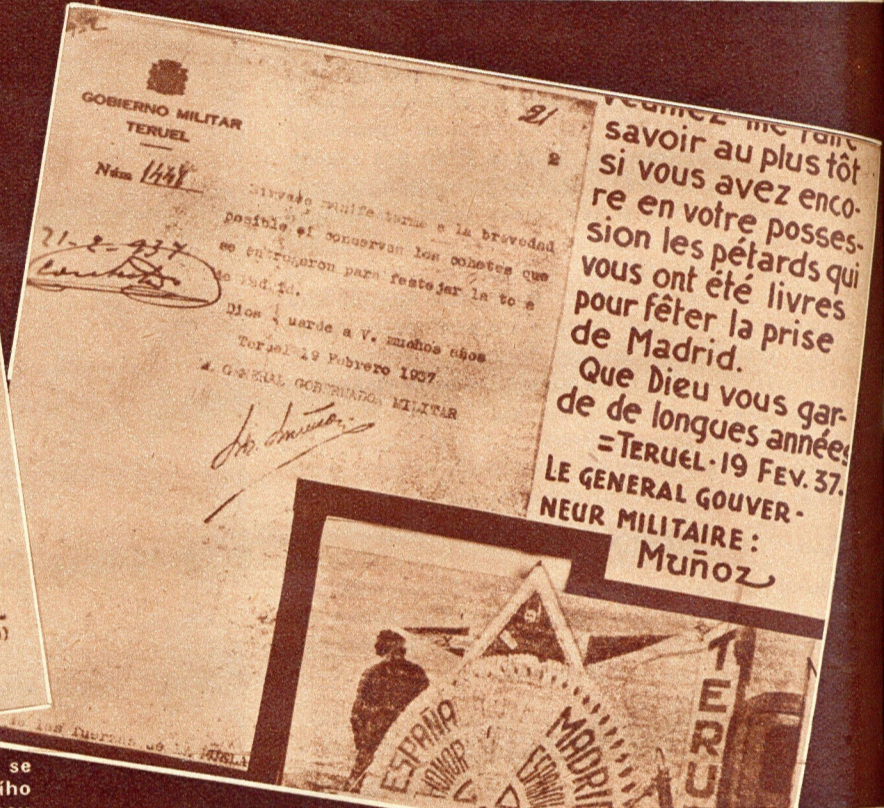
Nahoře: Slavnost pojmenování Masarykova batalionu v bývalém chrámu s obrazy pres. Azani, T. G. Masaryka a Alvezere del Vayo.

Vpravo: Čiňané projevují solidaritu s demokratickým Španělskem.

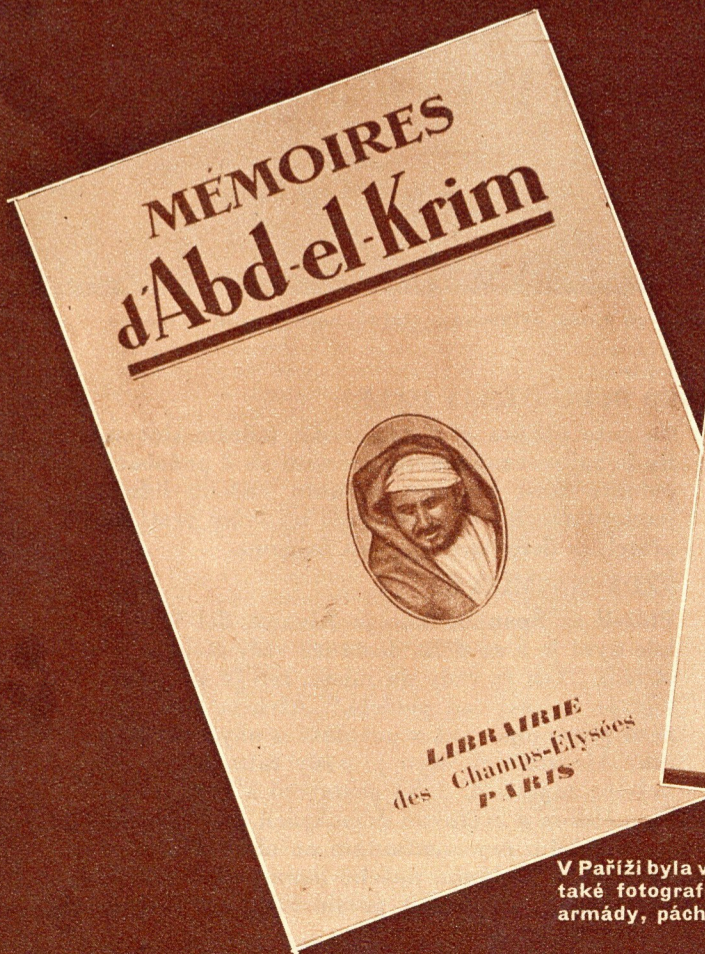

Nahoře vlevo: Pohlednice, vydaná ve Francově Španělsku, ukazuje solidaritu mezinárodního fašismu s fašisty španělskými. I nápis ve třech řečech (něm., špan. a it.) je příznačný.

Nahoře vpravo: V Teruelu se našel písemný dotaz tamního vojenského guvernéra, zdali jsou ještě na skladě petardy, určené k oslavě — pádu Madridu! Všechno měli připraveno, a on jim nepadl Madrid — ale Teruel!

Corriere della Sera, 13 gennaio 1938 — Anni

V Paříži byla vydána r. 1927 kniha „Paměti Abd-el-Krima. V ní je také fotografie, svědčící o surovostech monarchistické španělské armády, páchaných na tehdejší její výpravě proti Kabylům.

Un impressionante documento della bestiale ferocia dei bolscevichi spagnoli. I fucili massacrati che hanno decapitato alcuni prigionieri, hanno voluto posare dinanzi all'obbiettivo per questo macabro quadro. La fotografia è stata trovata indosso a un miliziano.

Z knihy Abd-el-Krimovy otiskl tentýž obrázek italský list „Corriere della Sera“ (13. I. 1938), jakožto ukázkou „bestiální surovosti španělských bolševiků“.

JAK SE LŽE!

Všimněte si dobře hořejších tří obrázků: Obrázek z Abd-el-Krimovy knihy si otiskne fašistický list a prohlásí, že jde o surovosti — republikánů. Aby mohli fašisté vůbec nějak „dosvědčit“ krutosti republikánů, musejí takto falšovat dokumenty o — svých vlastních krutostech!

Pomáhejte pravdě proti lži: pomáhejte lidovému Španělsku proti mezinárodnímu fašismu!

John Heartfield:

Pablo Picasso - za praporem svobody

Guernica! Výkřik rozhořčení se rozlehl světem, když se všichni dověděli o surovém zničení tohoto nechráněného prastarého kulturního střediska stařecké baskické země.

Guernica! Při vyslovení tohoto jména svírají se ještě dnes naše pěsti proti fašistickým zločincům, které Franco povolal ke zničení Španělska. Vrhání bomb na bezbranné obyvatelstvo neopevněných měst, na dělnické čtvrti v Barceloně, na nemocnice a školy — všechna ta hanba — krev žen, starců a dětí — toto moderní vraždění nevíňátek splývá v jedinou obžalobu: **G**uernica.

Pablo Picasso, slavný moderní malíř španělský, žijící po desetiletí v Paříži, pracuje dnes bez výhrad pro svůj lid, pro mír a svobodu bojujícího národa. Jeho srdce se zachvělo a jeho ruka se pohnula: **G**uernica!

S nesmírnou silou, nekompromisně, a svým nesnadným uměleckým způsobem vyjadřování vytvořil veliký nástěnný obraz proti hanobitelům a ničitelům své země: uchopil prapor svobody španělské republiky, španělské demokracie, zápasící o život, namaloval na svůj obraz všechny válečné hrůzy, hrdinský odpor celého národa: **G**uernicu.

V reprezentačním sále španělské republiky na mezinárodní světové výstavě v Paříži 1937 visel pouze jeho veliký obraz jakožto výraz všech oněch nekonečných utrpení jeho lidu a země.

Umělecká tvorba P. Picassa, vůdčího kubisty, udívá snad mnohého diváka, neboť jeho vývoj odváděl ho po desetiletí od snadno srozumitelného a širokým vrstvám přístupného uměleckého výrazu.

Přes to však jistě pozdraví všichni tuto mohutnou politickou demonstraci proti fašistickým rušitelům míru a budou uchváteni bouřlivou obžalobou, pronikavým výkřikem hněvu a rozhořčení proti katům španělského lidu.

Pablo Picasso při práci ve svém atelieru. (Foto Dora Márová z „Cahiers d'Art“ č. 4—5, 1937.)

Přes všechny hrozby vrahů vyrůstá z Guernicy Teruel. Teruel bude překonán ještě mohutnějšími vítězstvími. Osvobození Španělska musí nastat, spojí-li se pevně všechny síly proti fašismu.

To, že Pablo Picasso proměnil svůj štětec v pochodně svobody svého lidu, musí povzbudit všechny, ať jsou kdekoli, k boji a ku pomoci.

Pak dosáhneme nejen vítězství demokracie španělské, nýbrž i vítězství míru a bezpečnosti pro každý národ a pro každého pokojně pracujícího člověka.

Pozn. redakce: „Španělský býk v boji s Francovými mikroby“ a dvě kresby ze „španělské série“ uveřejněny se svolením „S. V. U. Mánés“ a přejaty z výtečného uměleckého časopisu „Volné směry“, seš. 1—2, 1937—1938.

Španělský „fašistický červ“ z Picassovy španělské série:

Studie k návrhům pro nástěnný obraz „Guernica“. Pěst svírá meč, který se roztříštil v nesmírném úsilí boje o svobodu.

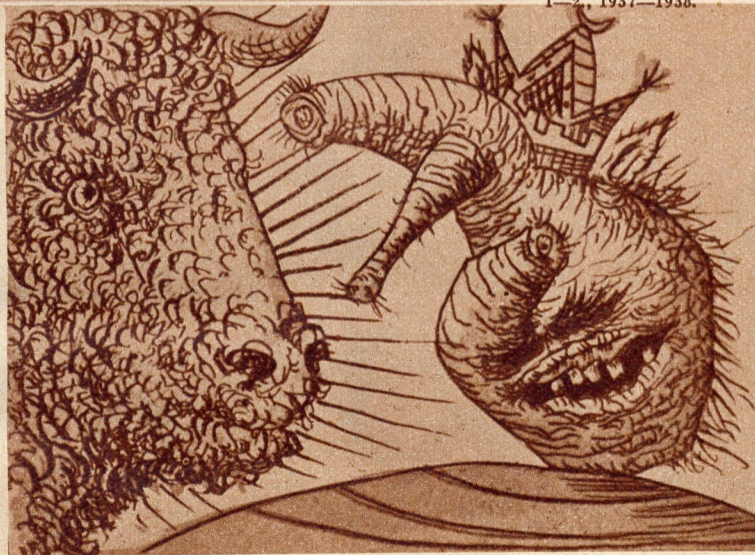
Ženy úpějí v nejvyšší hrůze, vztahující ruce k nebi, s křečovitě zafatými prsty — v bolesti a úžasu nad uvězněným světem. Zvířata řvou jako lidé — hrůzou.

Smrtelně zasaženému španělskému národu se zjevuje útočná bohyně svobody — národu, který sevřel v pěsti meč, roztříštěný bojem.

Picasso maluje a často kreslí Francův fašismus jako odporného pravěkého červa, který ohrožuje mocného španělského býka, přicházející z temnoty a minulosti.

S láskou a s hlubokým citem svého srdce, zaníceného pro lidskost a pokrok, namaloval každý chloupek mohutného španělského býka — symbolu nepřemožitelného Španělska.

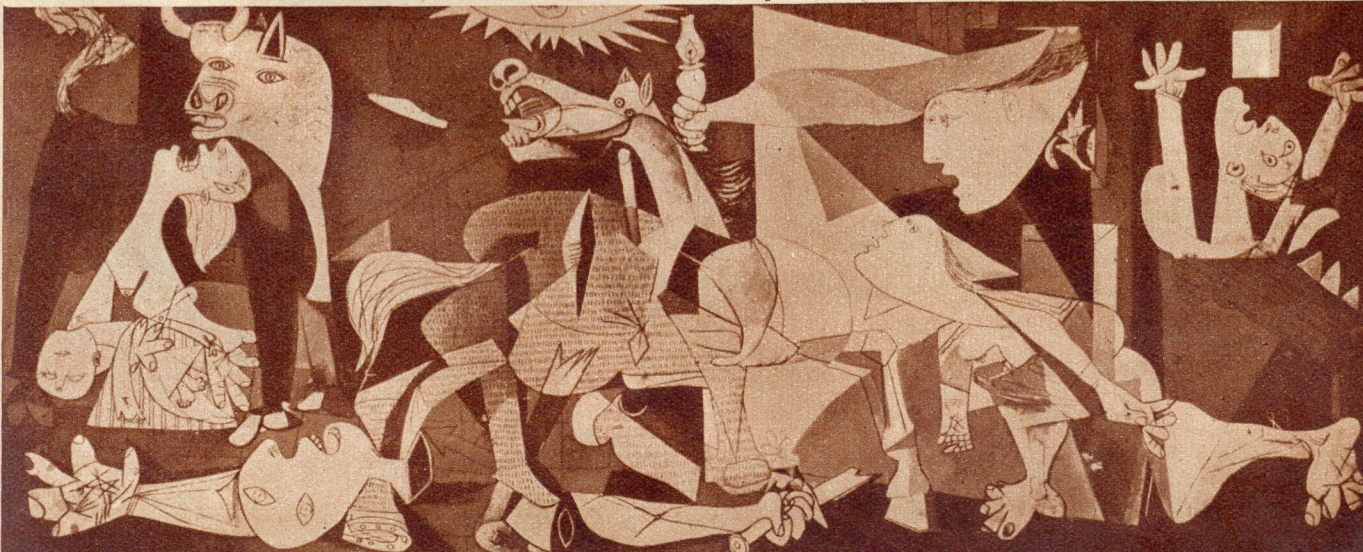
Bacily, tlení bahna, hnití — slunce se jim vysmívá na jedné z jeho kreseb — budou zničeny, vyplněny; vítězství a osvobození člověka nelze již zastavit, tím je si jist Picasso, dnes malíř španělského lidu, který se staví po bok svému velikému předchůdci Goyovi.

Španělský býk napaden vysušenými Francovými „hnilobnými mikroby“.

Dřívější dílo Picassovo z období jeho „modré periódy“, které s velikou láskou a citovostí líčí postavy španělského lidu.

„Guernica“, veliký nástěnný obraz Picassův, který byl vystaven v pavilonu španělské republiky na pařížské mezinárodní výstavě 1937.

EL FERROL

LA CORUÑA

GIJÓN

SANTANDER

BANOS DE CARBALLO

MUGIA

NEGREIRA

AMES

NOYA

SANTIAGO

LA ESTRADA

LALIN

PONTEVEDRA

VIGO

REXO

CHANTADA

MONFORTE

QUIROGA

PUEBLA d. TR.

VIANA

MONTREY

VERIN

GINZO d.L.

ORDENES

ORDENES

ORDENES

ORDENES

ORDENES

ORDENES

LUGO

TRASPARGA

FONSAGRADA

BOJAL

NAVIA

NAVIA

NAVIA

NAVIA

NAVIA

NAVIA

NAVIA

NAVIA

NAVIA

NAVIA

NAVIA

NAVIA

NAVIA

NAVIA

NAVIA

NAVIA

NAVIA

NAVIA

NAVIA

NAVIA

NAVIA

OVIEDO

OVIEDO

OVIEDO

OVIEDO

OVIEDO

OVIEDO

OVIEDO

OVIEDO

OVIEDO

OVIEDO

OVIEDO

OVIEDO

OVIEDO

OVIEDO

OVIEDO

OVIEDO

OVIEDO

OVIEDO

OVIEDO

OVIEDO

OVIEDO

OVIEDO

OVIEDO

OVIEDO

OVIEDO

LEON

LEON

LEON

LEON

LEON

LEON

LEON

LEON

LEON

LEON

LEON

LEON

LEON

LEON

LEON

LEON

LEON

LEON

LEON

LEON

LEON

LEON

LEON

LEON

LEON

PALENCIA

PALENCIA

PALENCIA

PALENCIA

PALENCIA

PALENCIA

PALENCIA

PALENCIA

PALENCIA

PALENCIA

PALENCIA

PALENCIA

PALENCIA

PALENCIA

PALENCIA

PALENCIA

PALENCIA

PALENCIA

PALENCIA

PALENCIA

PALENCIA

PALENCIA

PALENCIA

PALENCIA

PALENCIA

VITORIA

VITORIA

VITORIA

VITORIA

VITORIA

VITORIA

VITORIA

VITORIA

VITORIA

VITORIA

VITORIA

VITORIA

VITORIA

VITORIA

VITORIA

VITORIA

VITORIA

VITORIA

VITORIA

VITORIA

VITORIA

VITORIA

VITORIA

VITORIA

VITORIA

BILBAO

BILBAO

BILBAO

BILBAO

BILBAO

BILBAO

BILBAO

BILBAO

BILBAO

BILBAO

BILBAO

BILBAO

BILBAO

BILBAO

BILBAO

BILBAO

BILBAO

BILBAO

BILBAO

BILBAO

BILBAO

BILBAO

BILBAO

BILBAO

BILBAO

BURGOS

BURGOS

BURGOS

BURGOS

BURGOS

BURGOS

BURGOS

BURGOS

BURGOS

BURGOS

BURGOS

BURGOS

BURGOS

BURGOS

BURGOS

BURGOS

BURGOS

BURGOS

BURGOS

BURGOS

BURGOS

BURGOS

BURGOS

BURGOS

BURGOS

VALLADOLID

VALLADOLID

VALLADOLID

VALLADOLID

VALLADOLID

VALLADOLID

VALLADOLID

VALLADOLID

VALLADOLID

VALLADOLID

VALLADOLID

VALLADOLID

VALLADOLID

VALLADOLID

VALLADOLID

VALLADOLID

VALLADOLID

VALLADOLID

VALLADOLID

VALLADOLID

VALLADOLID

VALLADOLID

VALLADOLID

VALLADOLID

VALLADOLID

SEGOVIA

SEGOVIA

SEGOVIA

SEGOVIA

SEGOVIA

SEGOVIA

SEGOVIA

SEGOVIA

SEGOVIA

SEGOVIA

SEGOVIA

SEGOVIA

SEGOVIA

SEGOVIA

SEGOVIA

SEGOVIA

SEGOVIA

SEGOVIA

SEGOVIA

SEGOVIA

SEGOVIA

SEGOVIA

SEGOVIA

SEGOVIA

SEGOVIA

ZAMORA

ZAMORA

ZAMORA

ZAMORA

ZAMORA

ZAMORA

ZAMORA

ZAMORA

ZAMORA

ZAMORA

ZAMORA

ZAMORA

ZAMORA

ZAMORA

ZAMORA

ZAMORA

ZAMORA

ZAMORA

ZAMORA

ZAMORA

ZAMORA

ZAMORA

ZAMORA

ZAMORA

ZAMORA

SALAMANCA

SALAMANCA

SALAMANCA

SALAMANCA

SALAMANCA

SALAMANCA

SALAMANCA

SALAMANCA

SALAMANCA

SALAMANCA

SALAMANCA

SALAMANCA

SALAMANCA

SALAMANCA

SALAMANCA

SALAMANCA

SALAMANCA

SALAMANCA

SALAMANCA

SALAMANCA

SALAMANCA

SALAMANCA

SALAMANCA

SALAMANCA

SALAMANCA

AVILA

AVILA

AVILA

AVILA

AVILA

AVILA

AVILA

Republikánská jízda jede na frontu.

Lidová armáda - záruka vítězství

Přehled vývoje vojenské situace od začátku španělské války

Taktika zákeřného, prudkého vojenského přepadu i taktika totální války ve Španělsku ztroskotaly. Kolikrát už byl ohlašován pád Madridu! Fašistický krach nespočívá však jen v blamáži po nesplněných slibech a hrozbách. Je mnohem hlubší. Začal již 18. a 19. července 1936, když střediska generálského povstání v Madridu i v jiných městech byla ozbrojenými i nezbrojenými dělníky obklíčena a během několika dnů zničena. Je pravda, že fašisté měli ohromnou převahu v technické výzbroji, díky nesprávné politice t. zv. neintervence. To také dodávalo povstalcům veliké sebevědomí a naději, že odpor republikánských milicí zdolají velmi brzy.

Mapa č. 1.

Proti Madridu byl při tom veden hlavní úder. Šest armád postupovalo proti hlavnímu městu. Francova ofensiva z jihu zdála se být nejuspěšnější. Ostatní armády, táhnoucí proti Madridu ze severu a západu, byly zastaveny ve vzdálenosti 60—130 km od Madridu a je tomu tak dodnes. Není proto divu, že všechny naděje byly vkládány v ofensivu od jihu. 26. září padlo Toledo. Fašisté v netrpělivosti a v důvěře, že prorazí do hlavního města přímými útoky ještě před zimou, nechali stranou ležící Aranjuez v klidu a nesnažili se ani zdoluhavějším postupem přerušit železniční a silniční spojení Madridu s Valencií. Fašistická armáda mezi Madridem, Toledem a Talaverou zdolávala technickou převahou odpor republikánů a postupovala po celý měsíc říjen kilometr za kilometrem. Osud Madridu zdál se býti zpečetěn.

Mapa č. 2.

Ale všechny přímé útoky proti Madridu, jakož i obklíčovací plán úplně ztroskotaly. Plných 5 měsíců od listopadu až do března 1937 trval fašistický nápor proti hlavnímu městu. Po dva měsíce v listopadu a v prosinci útočila Francova armáda proti Madridu přímo přes Carabanchel od jihu a přes Casa del Campo od západu. Teprve po dvou měsících zanechává Franco zdánlivě nejsnadnějšího přímého dobývání a přistupuje k obklíčovacímu plánu. Jeho prvá etapa je vedena v lednu proti Las Rozas s cílem odtrhnout guadarramskou frontu od Madridu a docílit tak obklíčení hlavního města od severu. Druhá etapa obklíčovacího plánu, zahájená v únoru, snažila se dobýt Argandu a přerušit spojení Madridu s Valencií. Konečně v březnu přistoupili fašisté ke třetí etapě. Za pomoci italských divisí doufali dobýt Guadalajaru a uzavřít kruh kolem Madridu, směrem na Argandu. Také všechny tři etapy obklíčovacího plánu naprosto ztroskotaly a nejhůře to dopadlo s březnovou ofensivou proti Guadalajare. Zde republikáni nejenom, že ofensivu povstalců zastavili, nýbrž přešli docela do protiofensivy a zahnali italské oddíly s velkými porážkami 30 km zpět.

Mapa č. 3.

Tyto těžké porážky před Madridem hleděli fašisté vyvážit vojenskými úspěchy na jiných frontách. V únoru podnikli ofensivu proti Malaze a koncem března soustředili své hlavní úsilí proti Bilbau na severní frontě. Únorová ofensiva proti Malaze měla úspěch. Základní příčiny byly tyto: velká technická převaha na straně fašistů, pomocné ofensivní akce z moře za podpory italských námořních jednotek, nedostatečná reorganizace republikánských milicí na frontě u Malagy a konečně i zrada na nejvyšších velitelských místech na republikánské straně. Bolestná ztráta Malagy byla však vyvážena úspěchy republikánské armády v dubnu a květnu u Pozoblanco, posunutím andaluzské fronty těsně před Cordobou, Fuente Ovejunu a až za Villanuevu. Tím dostala se republikánská armáda do vzdálenosti pouhých asi 70 km od portugalských hranic.

Mapa č. 4.

To, že se fašistická armáda po porážce před Madridem obrátila proti izolované frontě severní a že se jí podařilo tuto frontu odtrženou od ostatního vládního území zlikvidovat až po sedmiměsíčních těžkých bojích, to není nikterak projevem síly, naopak, projevem slabosti. Úspěchy na severní frontě jsou poslední úspěchy fašistů. Všechny ostatní akce se dějí z iniciativy armády republikánské, která svou útočnou sílu stále stupňuje až k těžké porážce povstalců u Teruelu.

Mapky č. 5—8 na str. 8—9.

Mapa č. 5.

Již v měsíci červnu došlo k útočným akcím na aragonské a centrální frontě s tím hlavním cílem, aby bylo ulehčeno frontě severní. Byla to ofensiva proti Segovii na guadarramském pohoří a proti Huesce na frontě aragonské. Obě tyto ofensivy skončily dalšími úspěchy. Na centrální frontě postoupila republikánská armáda těsně před La Granju a dobyla Balsain. Na frontě aragonské dobyla republikánská armáda tři vesnic: Monflorite, Omcena a Chimillas, což znamenalo obklíčení Huescy se tří stran a přerušení jejího spojení s Jacou.

Mapa č. 6.

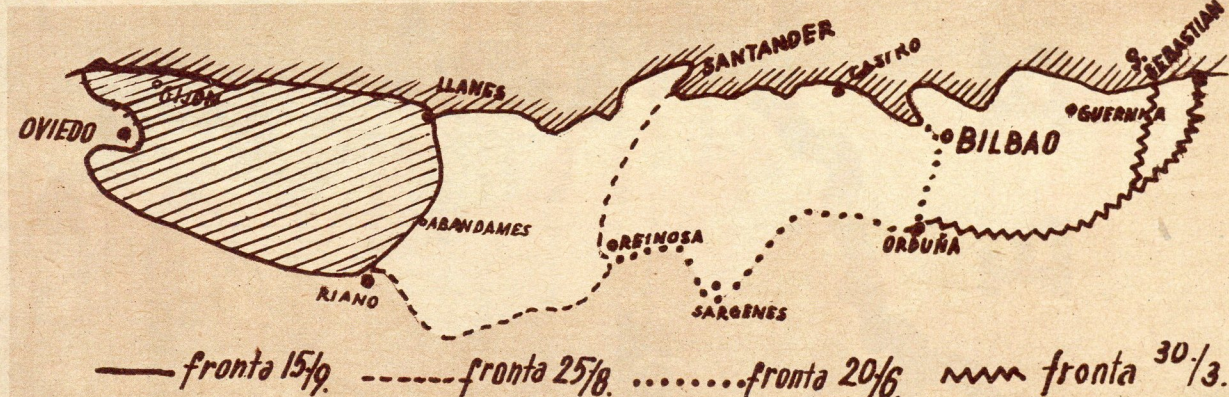
V červenci a v srpnu došlo k podobným pomocným ofensivám. Tentokrát byla však republikánská ofensiva mnohem úspěšnější a byly již podány praktické doklady o vyspělosti republikánské armády. Začátkem července byla zahájena ofensiva na západ od Madridu proti Brunete. Franco byl donucen soustředit k zastavení této ofensivy ohromnou armádu v síle asi 150.000 mužů. Docházelo k souboji několika desítek a set letadel a tanků najednou. Ale všechno úsilí povstaleckého štábu zahnat republikánskou armádu do dřívějších posic skončilo na konec neúspěchem. Republikáni vyklidili pouze jednu dobytou vesnici: Brunete. Získali území v šířce 16 km, do hloubky 12 km a dobyli tři vesnic: Quijorna, Villa Nueva de la Canada a Villa Nueva del Pardillo.

Mapa č. 7.

A hned nato dochází k velké ofensivě na aragonské frontě. V den, kdy padl Santander, 25. srpna, počaly vojenské operace republikánů v širokém úseku Tardienta — Belchite. Ofensiva republikánské armády pokračovala ještě v měsíci září a po krutých bojích bylo obsazeno území v délce asi 70 km, do hloubky až 20 km. Dobytím Zuery bylo znemožněno přímé železniční a silniční spojení mezi Zaragozou a Huescou. Také přímé spojení Zaragoza-Teruel bylo ohroženo. Zaragoza se octla pod dostřelem republikánských děl.

Mapa č. 8.

Ve druhé polovině října byla severní fronta úplně likvidována. Uvolněné síly severní fašistické armády byly odhadovány na 70.000 mužů. Byla očekávána fašistická ofensiva. Generál Queipo de Llano ohlašoval v sevillském radiu téměř denně, že „rudí“ budou touto ofensivou rozdraceni. Ale všechny přípravy a plány povstaleckého štábu předešla republikánská armáda prudkým, neočekávaným výpadem proti Teruelu. Ofensiva byla zahájena ve středu 15. prosince a jejím výsledkem je obsazení jižního výběžku teruelské fronty. Všechny fašistické protiútoky byly odrazeny a koncem ledna zvýšili republikáni svoji iniciativu dalším útokem proti jediné hlavní silnici, kterou fašistická armáda před Teruelem má pro zásobování. Je to útok asi 50 km severně od Teruelu proti Singra a Torre la Carcel.

Postupné likvidování severní fronty, kde fašistické operace skončily obsazením i Asturie v druhé polovině října 1937.

Mapky čís. 5-8 na str. 8-9.

Mapka znázorňující postup fašistických armád proti Madridu se šesti stran. Jižní armáda Francova postupně dobývala jednotlivá města, avšak před samým Madridem u Carabanchelu byla zaražena.

Od listopadu až do března soustřeďoval povstalecký štáb hlavní své síly proti Madridu. Šipky č. 1 a 2 naznačují směr prvých dvou přímých útoků, šipky č. 3, 4 a 5 naznačují jednotlivé etapy obklíčovacího plánu, který rovněž úplně ztroskotal.

Mapka ukazuje území dobyté fašisty při únorové ofensivě proti Malaze (kolmo vyčárkovaná část) a území dobyté republikány v dubnu a v květnu při ofensivě u Pozoblanco (vodorovně vyčárkovaná část).

Nebezpečí, které hrozilo od Teruelu, je téměř úplně odvráceno. Je známo, že fašisté chystali se posunout teruelskou frontou až na pobřeží a roztrhnout vládní území na dvě části. Dnes naopak hrozí toto nebezpečí fašistům. Republikánská armáda v posledních dnech měsíce ledna obnovila iniciativu na jižní frontě a směřuje svými útoky proti Leridě a dál až proti Badajozu na portugalské hranice.

Za lidovou armádou - armáda všech demokratů na celém světě!

MĚŘÍTKO 1:1.500 000

0 10 20 30 KI

ŽELEZNICE SILNICE ŘEKY
FRONTA BOBYTO VLÁDNÍMI

FRANCIIE

SAN SEBASTIAN

PAMPLONA

NAVARRA

HUESCA

ARAGON

CATALUNYA

TARRAGONA

TERUEL

ENCINA

SEGOVIA

LA GRAÑA

BALSAN

EL ESCORIAL

COLMENAR VIEJO

EL ESCORIAL

VALDEMORILLA

NAVALAGAMELA

BRUNETE

COLMENAR VIEJO

EL PARDO

MADRID

GETAFE

NAVALCARNERO

ILLESCAS

CHINCH

Území dobyté republikány při červené ofenzivě proti Segovii.

Úspěchy vládních při červené ofenzivě proti Brunete a proti Getafe.

MENORCA

CIUADELA
MAJÓN

POLLENSA

ALAIÓ

ALAIÓ

ALAIÓ

ALAIÓ

ALAIÓ

ALAIÓ

ALAIÓ

ALAIÓ

ALAIÓ

ALAIÓ

ALAIÓ

ALAIÓ

ALAIÓ

ALAIÓ

ALAIÓ

ALAIÓ

ALAIÓ

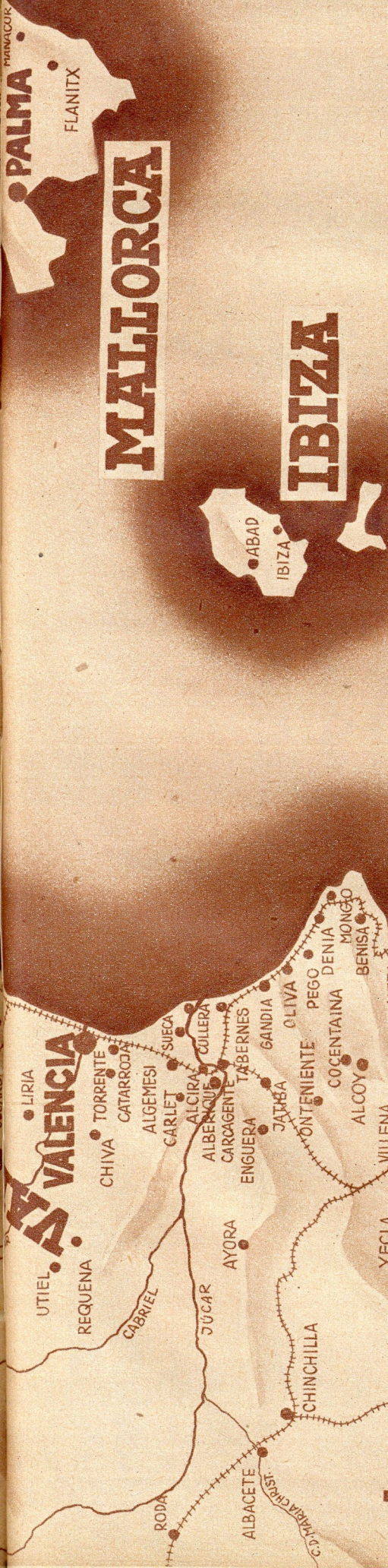
ALAIÓ

ALAIÓ

ALAIÓ

ALAIÓ

ALAIÓ

MALLORCA

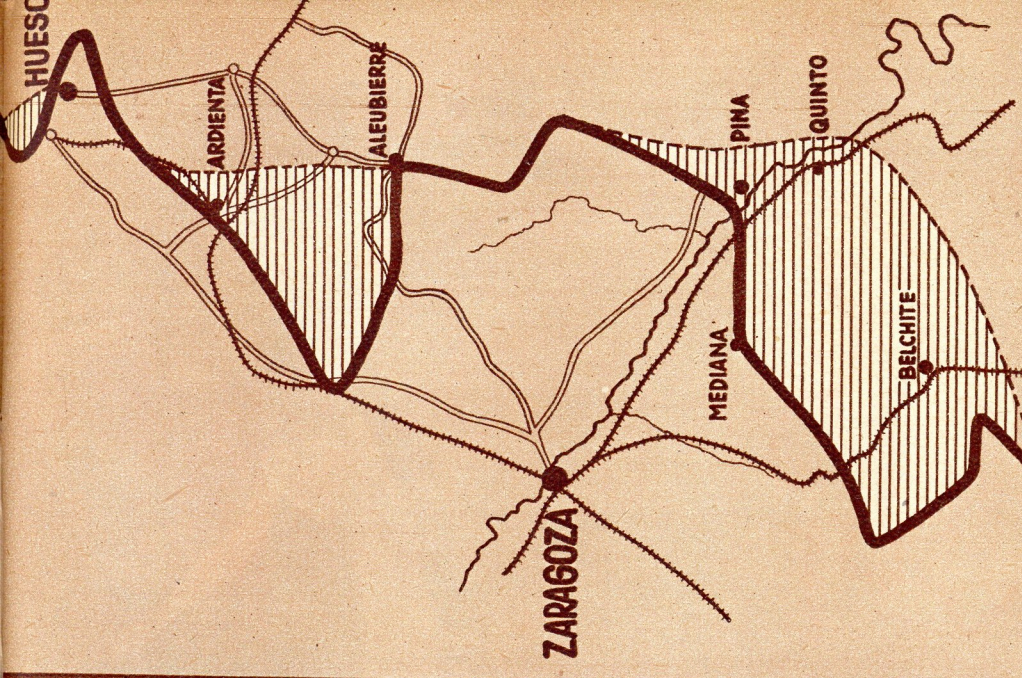
IBIZA

Mapa Španělska

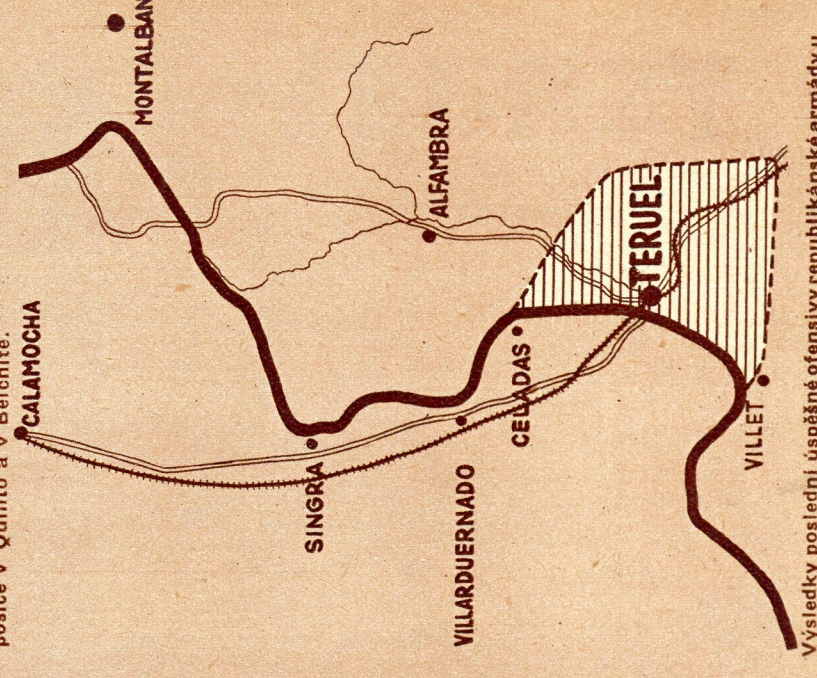
Při pohledu na tuto mapu nikdy nezapomeňte, že ona černá čára fronty znamená živý řetěz statečných lidí, bojujících za svobodu své země, že ona jména měst a míst znamenají miliony obyvatelů v zázemí, pracujících a trpících pro demokracii. Kdykoli se podíváte na tuto mapu, připomeňte si svou povinnost zabránit tomu, aby jednou také mapou Československa nešla taková černá čára, abychom i do ní nemuseli jednou zapichovat praporečky našich barev.

Staňte se členy „Společnosti přátel demokratického Španělska“.
Podporujte její činnost, získávejte jí členy.
Pracujte pro ni - pracujte i pro sebe a pro svoje děti.

MĚŘÍTKO 1:1.750 000 km 0 10 20 30 40 50 100 150

Výsledky úspěšné ofensivy republikánské armády na aragonské frontě. V červnu bylo dobyto území u Huesoy, v srpnu a v září učiněn byl hluboký průlom do fašistické fronty až k Zuera a dobyty dále silně opevněné fašistické posice v Quinto a Belchite.

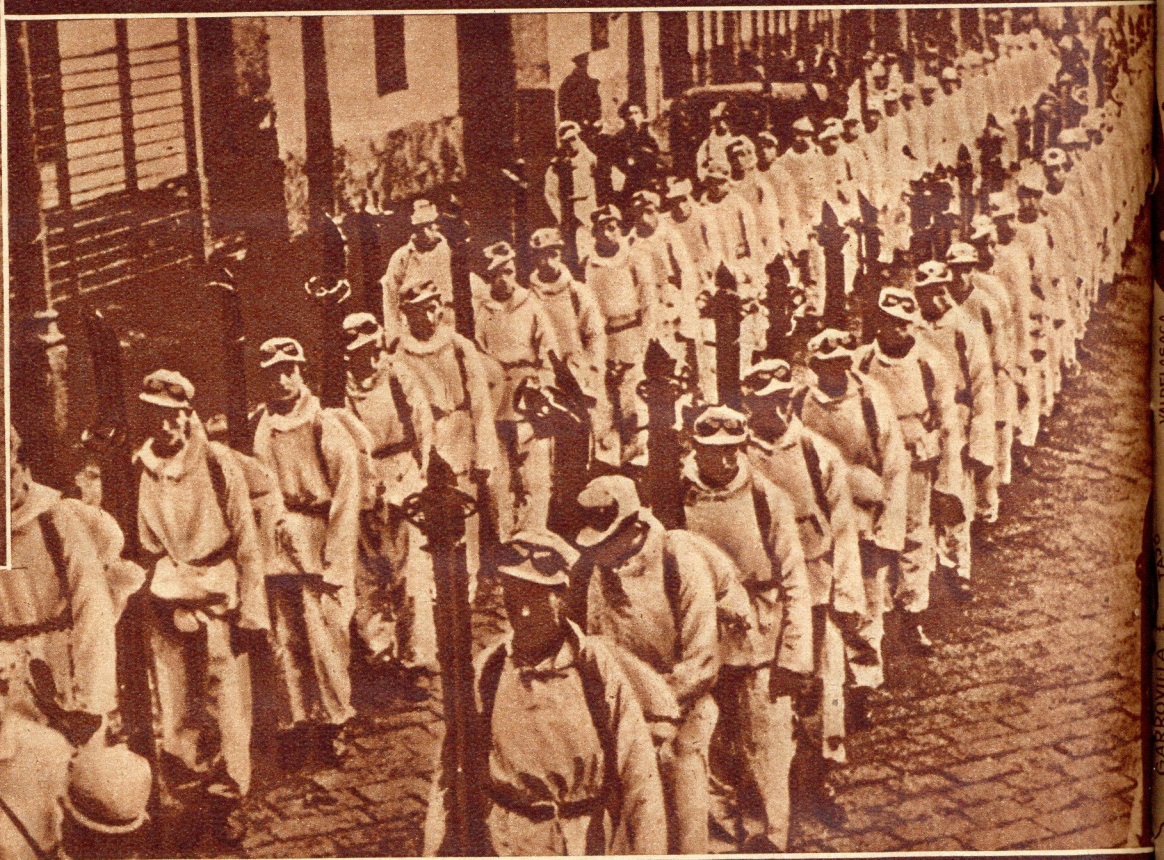

Výsledky poslední úspěšné ofensivy republikánské armády u

TERUEL

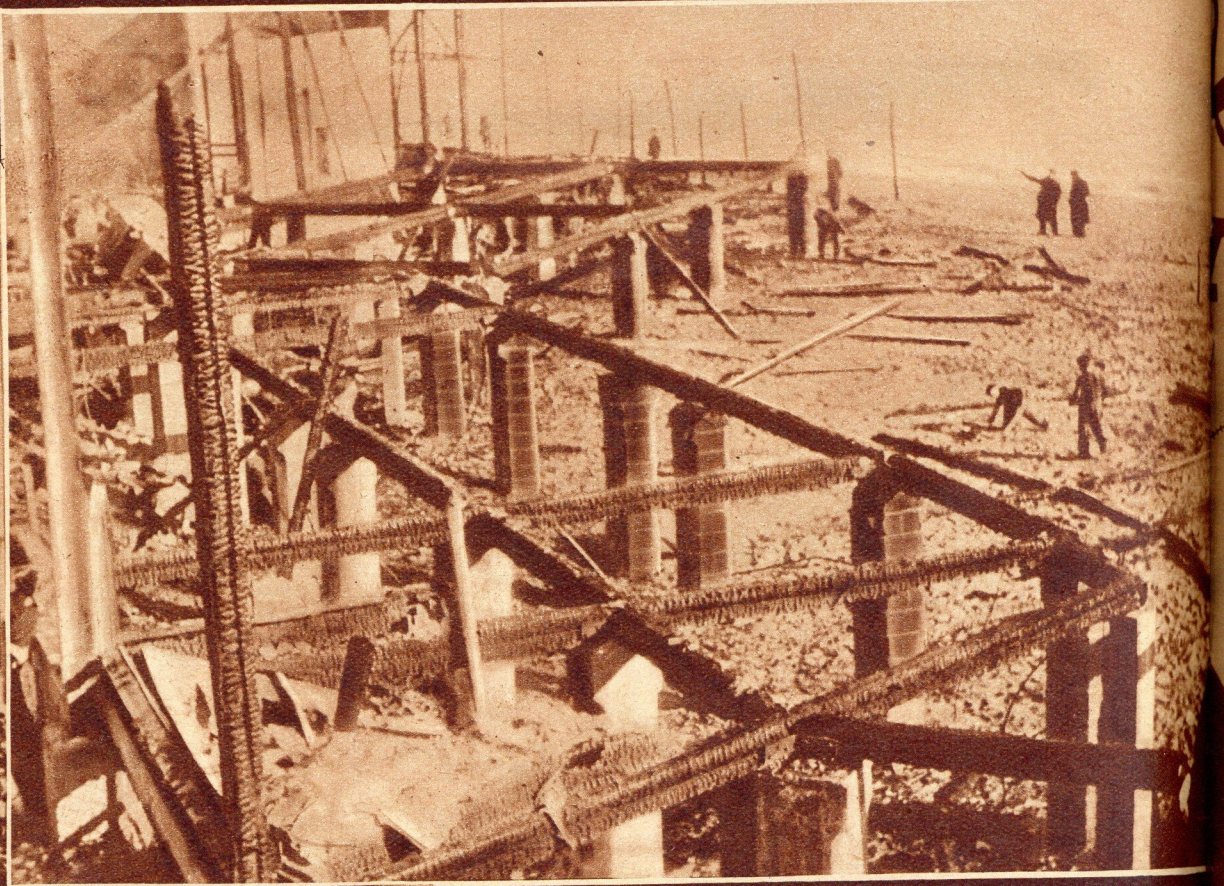
Vojáci za třeskuté zimy u Teruelu.

V Barceloně se vojáci cvičí pro zimní válku v lyžařských úborech.

Evakuovaní z Teruelu. Vláda je zachraňuje do zázemí.

Zatím co vláda pečuje o bombardované obyvatele Teruelu, zatím co se stará o své vojáky, aby netrpěli zimou, cvičí je a opatřuje lyžemi pro zimní válku, Francova armáda surově vraždí děti a ničí nejmodernější, nejkrásnější ústavy, určené k jejich vzdělání! — Kultura a barbarství, péče a ničení. Může ještě někdo pochybovat, na které straně má stát?

Škola moderního typu v Barceloně, která byla bombardována fašistickými letadly. Z krásné budovy — zbyly jen trosky!

P O R T U G A L

LISBOA

ESTREMADURA

ANDALUCEA

CORDOBA

GRANADA

ALBUCEA

MALAGA

CASTILLA LA NUEVA

CIUDAD REAL

DON BENITO

LA LINEA
GIBRALTAR

CÁDIZ

TANGER

Šéflékař lazaretu J. A. Komenského dr. Kisch a K. Fišer při operaci.

LAZARET „KOMENSKÝ“ V BENICASIMU

Dr. F. Kisch, šéflékař lazaretu J. A. Komenského

Prvním úkolem lazaretu J. A. Komenského (tohoto velkého sanitního podniku, jenž byl věnován československou demokracií republikánskému Španělsku) bylo — aby se sám ve svém nynějším sídle Benicasimu zařídil. Nebylo budov toho druhu, jaké předpisuje válečná chirurgie pro umístění sanitních formací, nebylo městské nemocnice ani hotelu s několika poschodími, ba ani jiných masivních staveb, jako je na př. zámek, budova velikého statku, divadlo, továrna nebo kostel, který se dá vytápět. Ve vilové kolonii Benicasim nebylo nic než právě vily, postavené pro letní pobyt vždy jedné rodiny, vily bez topení, s tenounkými stěnami, bez vrchního osvětlení, bez zvláštní kanalisace. Po počátku občanské války byly vily těchto mořských lázní i blízký klášter přeměněny v ozdravovnu pro vojáky. Tím sice bylo dokázáno, že místo lze osídlit, pořídily se postele a kuchyně, ale místo se tím nestalo vhodnějším pro účely lazaretu, a zvláště ne chirurgického oddělení.

K tomu ještě je nutno přičíst okolnost, že přesídlení lazaretu J. A. Komenského z jeho dosavadního působiště bylo provedeno velmi spěšně, a to z vojenských důvodů. Ihned po odcestování prvního šéflékaře dr. Holubce do Československa a po převzetí nemocnice novým šéfem došel 11. srpna 1937 ráno ve 3 hodiny rozkaz lazaretu, který tehdy byl na Guadalajare, aby ihned odjel na dvou připravených nákladních autech. Místo příštího pobytu nemohlo být oznámeno z vojenských důvodů (aby se utajila ofensiva u Quinta). A tak jsme vzali s sebou jenom takové nástroje, zařízení a zásoby, které umožňovaly okamžitou činnost na kterémkoli shromaždišti raněných a daly se umístit na obou kamionech.

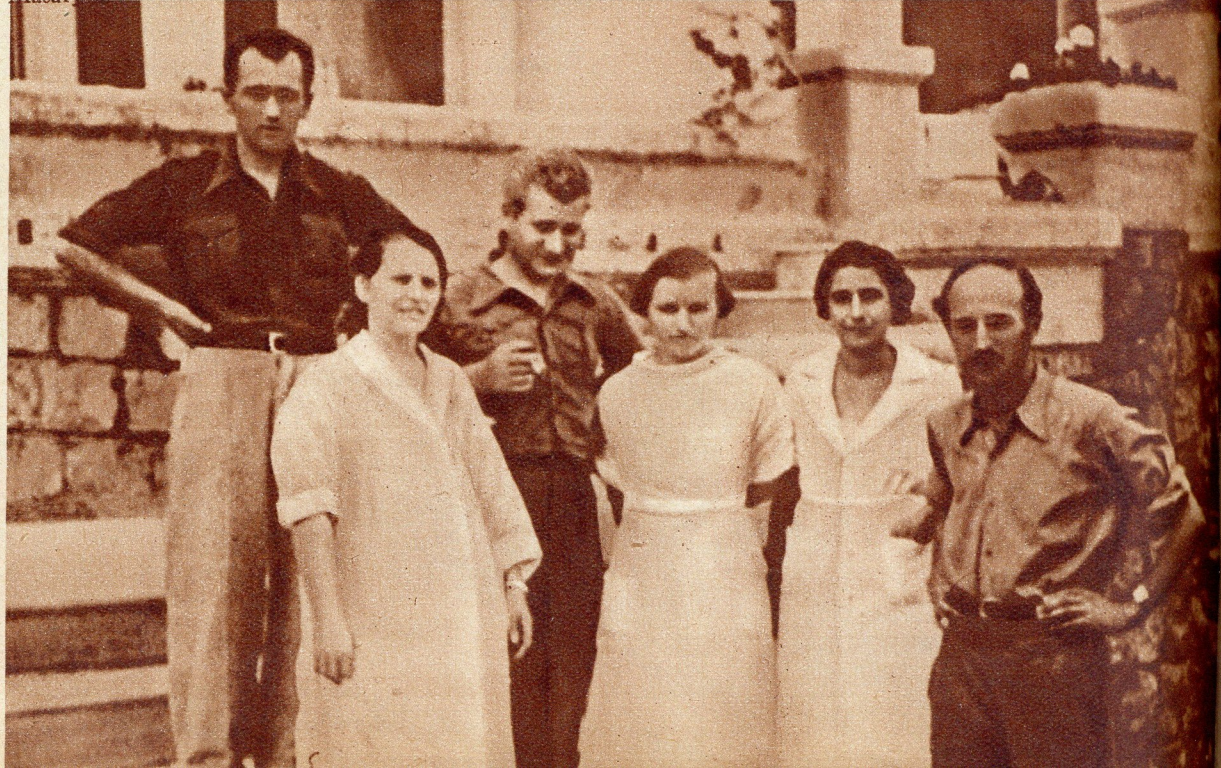
V 7 hodin ráno, čtyři hodiny po obdržení příkazu, lazařet odejel přes Valencii — a asi o půlnoci byl v Benicasimu. Byli jsme rádi, že jsme mohli opět pracovat ve slavných mezinárodních brigádách, jejichž ranění nám byli od té doby přidělováni, ale byli jsme si zároveň vědomi obtíží při instalování nemocnice v letních plážových domcích. Je nutno říci, že sanitní služba mezinárodních brigád ze svého sídla Albacete i ředitelství nemocnice v Benicasimu provedly adaptaci velkoryse a energicky. Provedly ji tak dobře, že se každému návštěvníkovi zdá, jako by vily byly postaveny k účelům nemocničním, nebo aspoň jako sanatoria.

Lazařet Komenského měl obzvláštní štěstí, že šéflékař benicasimský dr. Thalenberg byl krajan, který svého „volného času“ (začínajícího až pozdě večer) použil ku práci na adaptacích našeho lazaretu.

Příslušníci lazaretu J. A. Komenského v Benicasimu.

Pro nás byly ihned vyklizeny tři vily a kromě toho byl bývalý klášter zařízen jako pavilon pro menší chirurgické zákroky: pojme na 200 lůžek. Když bylo nutno nemocnici znovu rozšířit, vyklidila se ještě jedna vila pro lehké chirurgické případy, takže dnes lazařet Komenského disponuje 500 lůžky. Pak byl zbylý materiál (mimo jiné i roentgen), který zůstal na Guadalajare pod dozorem, dopraven do Benicasimu. Krátce předtím přibyla z Prahy zubolékařská klinika a byla z Albacete přímo dirigována do Benicasimu. Zahájila ihned činnost ve vile Odena, zřídila si ve vile Pacelli moderní ordinační sál — a do konce roku provedla 1500 zákroků.

Nejmladší z vil, přidělených nemocnici Komenského, byla po smrti presidenta Osvoboditele slavnostně zasvěcena za přítomnosti španělských úřadů a všech národnostních skupin, zastoupených v mezinárodních brigádách, i za spoluúčinkování španělské vojenské kapely. Dům dostal jméno „Vila Masarykova“. A tak je československá demokracie zastoupena jmény svých největších světových duchů: Jana Amosa Komenského a Tomáše Garriga Masaryka.

Přesídlení lazaretu z Guadalajary do Benicasimu se neudálo tak spěšně bez důvodů. A také rychlé ubytování v Benicasimu bylo oprávněné. Neboť sotva byla veranda jedné z vil přeměněna v operační sál, španělská lidová armáda dobyla Quinta a Belchite a ranění byli dopraveni do Benicasimu, kde se jim dostalo lékařského ošetření. Blízkost aragonské a teruelské fronty, bombardování klidných pobřežních krajín fašisty i dopravní neštěstí na přetížené spojovací lince mezi Katalonií, Aragonií a Kastilií ukládají lékařům, ošetřujícímu personálu a všem jiným lidem, pracujícím v Benicasimu, ustavičnou těžkou práci. Průměrně je nutno vykonat denně tři těžké operace. Uplyne-li několik dní bez operace, nahromadí se pak další „přirůstky“ tolik, že sanitní personál je ve službě bez přestávek ve dne v noci.

Při vánočních bojích o Teruel dostali se ranění téhož dne, kdy byli zasaženi, do Benicasimu. Byli ovšem už dříve ošetřeni, jako vůbec všechna poranění na frontě jsou okamžitě prozatímně ošetřena. Mnoho případů je operováno už v sanitních autech. V těchto velikých autech jsou sterilisované nástroje, operační stoly a všechno, co patří k chirurgické operaci. Tvoří jednu z nejdůležitějších válečných chirurgických novinek a jsou důležité zvláště tam, kde se válčí daleko od železniční trati a v otevřeném terénu, s nedostatkem vhodných budov.

Takovými ambulantními operačními sály byly vybaveny britské a americké chirurgické ekvipy demokratickými organizacemi svých zemí a vzbuzují závistivý údiv evropských lékařů.

Jiná novinka, která se po prvé objevila v této válce, jsou ambulance pro transfusi krve, jimiž jsou tu velmi dobře vybaveni zvláště Kanadáné. Kanadská ekvipa pro transfusi krve má ledničky s ampulami naplněnými krví všech skupin. Dojíždí s nimi do nemocnic, aby tam odevzdávala svoje zásoby.

V Benicasimu pracuje kromě československého sanitního mužstva také španělská chirurgická ekvipa. Nemocní se nepřidělují podle národnostních hledisek, takže v každé vile jsou nemocní všech národností. Přání československých raněných, aby byli přijati do svého lazaretu, se ovšem pravidelně vyhoví, a tak naše nemocnice pomohla už stům raněných Čechoslováků.

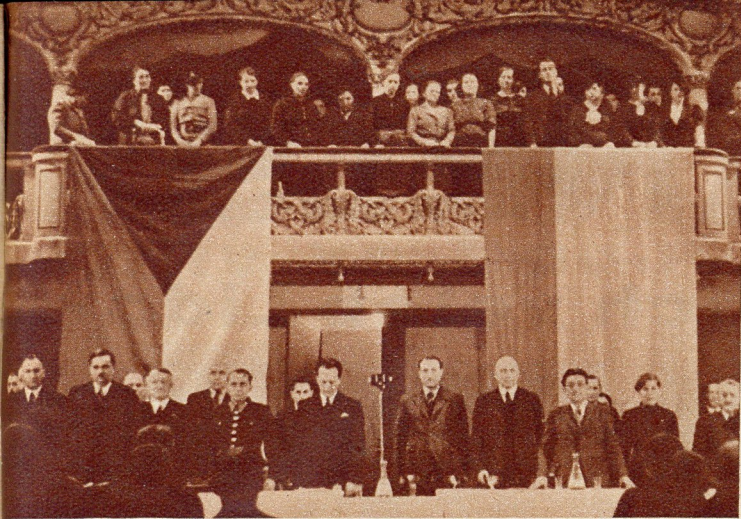
Byl u nich na návštěvě i ministerský předseda Negrin, který je sám lékař. Nešetřil uznáním práce, která byla už v našem lazaretu vykonána. Navštívil v Benicasimu dva těžce raněné důstojníky mezinárodních brigád, anglického důstojníka Toma Wintrighama a německého romanopisce Gustava Reglera. Oba byli zároveň v naší nemocnici, jsou dnes už vyléčení v Londýně a v Paříži.

Výměna zkušeností a vědecké vzdělání jsou velmi cile u všech lékařů v Benicasimu. Medicínské přednášky a schůze s předváděním důležitých případů se konají každý týden. Výchova a další vzdělání ošetřovatelského personálu konají se pod vedením lékařů.

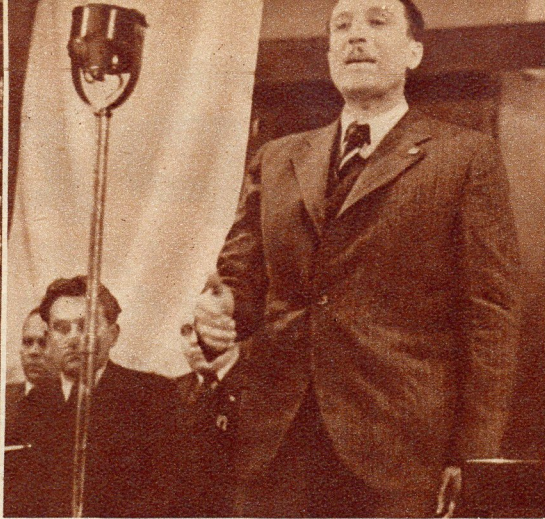
Tak vykonává lazařet J. A. Komenského společně se všemi svou sanitní činnost v Benicasimu, v místě, které přeletují nepřátelští letci, vrhají těžké bomby a střelíjí s výše sotva 50 metrů kulometry na raněné, lékaře, sestry a děti.

Dr. Kisch ošetřuje raněného.

Z velkého projevu v Lucerně pro Španělsko: na galerii příbuzní čs. dobrovolců, dole předsednictvo.

Španělský delegát prof. Sabrás mluví na projevu v Lucerně.

Dopis čs. dobrovolníků batalionu „T. G. Masaryka“.

Batalion "T.G.Masaryk" COMANDANCIA

Vážení přátelé.

Vaše vánoční zpráva pro československé dobrovolníky byla zde přijata s radostí. Všichni kamarádi v našem batalionu „T. G. Masaryk“ byli velmi potěšeni tím, že jim československý lid projevil svoji bojovnou solidaritu.

Balíčky nám zasláné jsou pro nás důkazem bratrských vztahů československého lidu k nám a k našemu boji. (Nepíšeme ani o materiálním významu, který pro nás nebyl malý.) S radostí jsme sledovali v čs. tisku průběh sbírkové kampaně a radovali jsme se nad tím, že československý lid má tak živé vztahy k našemu boji.

Vzdálenost, která nás dělí, se zkrátila a my se cítíme tak, jako bychom byli uprostřed v ČSR a bojovali za jeho svobodu a samostatnost.

Chceme nepříteli porazit zde, aby naše země byla ušetřena válečných hrůz, které kolem sebe vidíme. Chceme ušetřit československé matky, aby nemusely vidět rozbité své domovy, hladové a osiřelé děti.

Vylíčíme Vám ještě, jak jsme balíčky rozdělovali.

Byla to slavnost, které se spolu s námi zúčastnili naši španělská kamarádi-spolubojovníci. Konala se v jídelně, kterou jsme slavnostně vyzdobili velkými obrazy našeho presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka a vůdců španělské Lidové fronty, prapory naší republiky, prapory demokratického Španělska a rudými dělníckými prapory. Naši hoši ihned po obdržení balíčků oddělili každý díl pro španělské kamarády. Když potom kamarádi Španělska mezi sebe dělili to, co jim ze svých balíčků dali naši, zdálo se jim, že od našich hlavic dostali tolik, že jejich podíl je větší, a chtěli nám část jich znovu vrátit. Rovněž tak podělovali naši vojáci obsahem balíčků civilní obyvatelstvo, zvláště dávali cukr a čokoládu, které se tu nedostávají, pro děti. Nikdo z nich se necítil zkrácen. Vždyť nám všem při tom zůstalo nejvíce: radost nad solidaritou našeho lidu s námi a s naším bojem. Po rozdělení balíčků jsme uspořádali taneční zábavu. Byl to pro nás i pro celé městečko, kde jsme posádkou, svátek solidarity, na který se zde nezapomene.

Děkujeme Vám za Vaši solidaritu a slibujeme Vám, že věc míru a samostatnosti Československé republiky budeme na španělské půdě bránit do poslední kapky krve. Za československé dobrovolníky batalionu „T. G. Masaryk“: Válečný komisař. v. r.

Velitel.

Karlštein

J. Kalivoda

Marné útoky.

Různé fašistické a polofašistické listy uveřejnily v minulých dnech nepravdivé a nesmyslné útoky na naši „Společnost přátel“ a na jejího vynikajícího představitele kap. Em. V. Vosku. Předseda „Společnosti“ doc. dr. J. Fišer i kap. Voska podali na ony listy, které urážlivé útoky uveřejnily, žalobu pro urážku na cti. Není možno připustit, aby naši odpůrci beztretně napadali lidi toho významu, jako kap. Voska, jehož činnost a zásluhy ocenil sám prezident Osvoboditel ve své „Světové revoluci“ na mnoha místech této knihy. Její 73. kapitola je celá věnována Voskově činnosti v našem národním odboji za světové války. T. G. Masaryk píše tam o protišpionážní organizaci, kterou Voska v Americe zorganizoval, o tom, jak se jí podařilo odhalit činnost žurnalisty Archibalda, intriky rakouského vyslance Dumbý a německého vojenského attaché von Papena. Na základě těchto odhalení byli všichni vojenští a diplomatictí zástupci Rakouska a Německa ze Spojených států vypovězeni. „Toto všechno,“ píše T. G. Masaryk, „bylo vykonáno hned v roce 1915 a získalo nám nejen v Americe, ale také v Anglii a ve Francii velkou vážnost. Toho důkazem je fakt, že pan Voska byl již koncem roku 1915 oprávněn vydávat československé pasy... O tom, jak si anglické vládní a vojenské kruhy cenily činnosti, vedené panem Voskou, mám svědectví anglického námořního attaché v Americe... V této práci a zejména v úspěšné protišpionážní Voskově organizaci pokračovala po celou dobu války.“ A T. G. Masaryk shrnuje kapitolu o Voskovi takto: „Končím tuto stručnou črtu upozorněním, že tato naše tajná služba v Americe, jak už bylo řečeno, velmi přispěla k tomu, že naše věc v Americe tak záhy získala ve vládních a přímo v rozhodujících kruzích účinné sympatie.“ Takto se zmiňuje o Voskově činnosti prezident Osvoboditel nejméně ještě na nějakých patnácti místech své knihy. Jak jsou směšné fašistické pomluvy a útoky vedle tohoto uznání!

Naši dobrovolníci nám píší.

Společnost přátel demokratického Španělska i jednotlivé organizace v ní zastoupené dostaly spoustu dopisů od čs. dobrovolníků, bojujících na španělských frontách. Uveřejňujeme z nich jeden český, jeden slovenský a jeden německý — tak jak byly napsány. Jdou od srdce k srdcím československých lidí a potěší jistě všechny, kdo nám pomáhali v naší akci.

Přátelé!

Děkujeme Vám za Vaše dárky. Máme z nich velkou radost. A nejen my; ale i naši kamarádi Španělska a jiných národností. Bratrsky jsme se s nimi rozdělili; společně bojujeme, chceme se i společně radovat.

Vaše dárky nás těší především proto, že nám potvrzují Vaši lásku k nám, že nám dávají vědět, že v našem boji stojíte s námi. A v tom je, myslíme, největší význam Vaší akce. Každodenně máme nové důkazy, že fronta obrany demokracie a kultury sílí. Lid stále více chápe, že obrana Madridu je obranou Prahy, chápe nebezpečí, které ohrožuje československý národ a jeho zem. Jedině sjednocený lid je schopen ubránit svou zem, svou práva, ubránit demokracii před reakcí uvnitř země. Po zkoušenostech ze Španělska a Číny věříme, že československý lid nedá možnosti židášům národa, aby zaprodali naši zem — jako to učinil zde Franco — za cenu našeho zotročení a krve. Známe zrádce československého lidu. Naším heslem budíže:

Viva la libertad en Checoslovaquia.

Cechoslováci z důstojnické školy.

Priatel'ia!

Neviem napísať, akú radosť mi urobil Váš darček. Československi cigarety som už dávno nefajčil. Ďakujem Vám všetkým. Cením si Vašu obetavú robotu pomoci nám. Váš časopis Španělsko je pekný a veríme, že ti, ktorí do teraz nevideli, alebo nechceli vidieť, prehliaďnu. náš boj je vaším bojom. Proti našim nepriateľom je nutno nastúpiť spoločne. Preč s tými, ktorí chcú jednotu slovenského a českého pracujúceho a pokrokového ľudu rozbiť. Tu vo Španielsku bojujeme Slováci vspolek s Čechami, Nemci a kamarádami iných národností. A robíme strach fašistom. Veríme, že aj u nás v ČSR ľud od Šumavy až k Tatrám, sa ešte viacej somkne v pevnú jednotu a svoju silu dá cítiť dávno spoločnej československej reakcii.

Ešte raz Vás všetkých zdravíme

Laurine.

Liebe Freunde!

Wir haben Eure Weihnachtsgaben und Eure Grüße erhalten. Wir danken Euch sehr für die Geschenke. Der Solidaritätsbeweis, den uns damit das Volk der Tschechoslowakischen Republik gibt, ist für uns die beste Garantie, daß das Volk in der Heimat ebenso gegen den Faschismus kämpfen wird, wie wir hier in Spanien, sollte er es wagen unsere geliebte Heimat zu überfallen!

Eure Aktion hat uns gezeigt, daß Ihr erkannt habt, warum und wofür wir hier kämpfen! Wenn wir hier Madrid verteidigen, so schützen wir auch Prag. Wir wollen nicht, daß unsere schöne Heimat zum Trümmerfeld gemacht wird, wir wollen nicht, daß die Jugend der Tschechoslowakei ermordet wird durch heimtückische Überfälle faschistischer Flieger, wie es hier so oft geschah!

Eure Aktion zeigt uns das Vertrauen, das unser Volk zu uns hat. Getragen von Eurem Vertrauen und Eurer Liebe werden wir hier kämpfen bis zum Siege!

Heinrich Fiebiger, Hans Martens, Fritz Uhmann, Werner Kinzel, Wenzel Goby, Reinisch Anton.

Děti — Španělsku.

Vlastimil Kalivoda, žák první měšťanky, a Vilunka Kalivodová, studentka III. tř. gymnasia, poslali španělskému výboru dárek ve prospěch španělských dětí, a napsali k tomu také veršičky, které jim za jejich lásku k dobré věci zde otiskujeme.

Španělským dětem.

Vám, španělské děti, dárek malý posíláme, přes hory ať letí, denně na Vás vzpomínáme. Máme také málo, proto aspoň dárek malý, nesem co se dalo, rádi bychom více dali. Vaším otcům štěstí, nuž proti nepřítelům všem, k pravdě cestu klestí, ať svobodná je Vaše zem.

ILJA BART:

ROMANCE Z BYČÍ ARENY

(Věnováno Antoniu José, geniálnímu španělskému hudebníku a komponistovi, zavražděnému povstalci v Burgosu r. 1936.)

Antonio José Moreno, segovijský folklorista, s kytarou se domů vracel. Nocí zněla píseň cikád, akvamarin ticha nesl luncy chladný, jasný krystal nad palmami, nad cypřiši. Ztichl vánek na olivách. U šumící, bílé kašny, jež až k hvězdám chvost svůj zdvihla z vlnícího pláště noci, krátkým bleskem tryskla dýka... Dýka, dýka... z dýkami pistole se vynořila.

— Oj, Antonio José, chlapče, proč jsi s kytarou svou zpíval? Proč jsi zpíval na Sierrách, proč jsi zpíval po dědinách? — Oj, já zpívám smutným duším, mladým vráskám, starým jízvám... Horizontům, zemi, moři, slunci — zpívám, zpívám, zpívám... Už ho vedou po ulicích — blýská dýka a zas dýka, pistole jak supí zobák, s každé strany falangista... Co jen řekne Argentina, Argentina Romanilla? Oj, jak pláče Guadarrama, oj, jak pláče Segovia! Město tiché je jak koráb potopený ve hlubinách. Kapou, kapou kapky kroku do hvězdného akvária. O pradávny kámen dlužby kytara jen zavonila... Už ho vedou do areny, do areny jako býka, syčí písek pod nohama, z výšky lidská bouře hřímá. Hřímá, hučí, svíští, šumí vějířů a dlaní přítal. Vstává z šavli, stuh a křížů postalecký cabecilla. Ještě purpur zamávání, ještě jedna veronika a jak bílý krápník stuhne, v tordém vzduchu stuhne dýka. Krátký blesk a v mladé hrudi ocel srdce otvírá... Z hrudi, v které písně vřely už jen rudý gejzír tryská... Struna navždy oněměla, roztráštěný pohár vína... Na tribuně s balustrádou zachvěla se señorita. Vějíř — růže utřená ze sněhových rukou vypad... Argentina, Argentina, Argentina Romanilla!

— Oj, Antonio José, chlapče, proč jsi zpíval, zpíval, zpíval? Oj, jak pláče Guadarrama, oj, jak pláče Segovia!... A dole, ve stružce krve roztává dech Antonia, jako píseň na Sierrách, jako vánek na olivách... Jenom oko hledí, hledí, přes záplavu hlav se dívá:... vzadu kdes jak zralý meloun velká, těžká pěst se zdvihla — teď po pisku kdosi křučí... Španělsko se k němu shýbá: — Nezemřeš — vždyť tvoje píseň v duši lidu neumírá. Do práce mu bude zvonit, bude zvouct v slavných bitvách!... V matném oku ještě svítilo, jak když luna pohasiná, ještě hasnouc usmívá se tiše do nového jitra...

Poznámky: Cabecilla... posměšný název pro vůdce, tyrany. Veronika... obrat toreadora při býčích zápasech.

POCHOD PÁTEHO PLUKU.

Překlad sl. Hanušové, k naší soutěži.

Kupředu, vojáci s odvahou rytířů! Je ticho převráno ranami z hmoždířů.

Kupředu, vojáci! Vypněte směle hrud! Zásluhou pluku páteho Španělsko šťastné buď!

Planý je sentiment — oheň nás zocelí, náš pátý regiment krok s posic nesleví.

Bodáky nasadit a k spoušti pušky ruku! Hlasy rve větru hvízd — kupředu, pátý pluku!

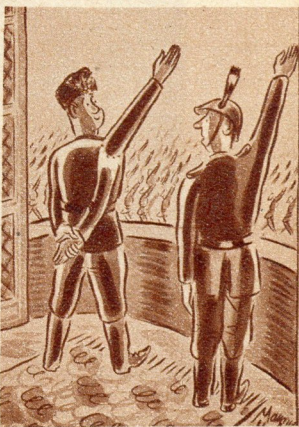
Kupředu, soudruzi! Zrak stíhá fronty lem, kde v záři sluneční s oblohou splývá zem.

Je národ milicemi jeden bojovný sluk; hřími pozdrav ulicemi: „Ať žije pátý pluk!“

SATIRA

— Musíme si napravit prestiž po těch zprávách ze Španělska. — Dej zastřelit ještě 2000 Habešanů!

„To jsem si dal udělat u krejčího — aby mi nepřebřněla ruka.“

Poznámky: Cabecilla... posměšný název pro vůdce, tyrany. Veronika... obrat toreadora při býčích zápasech.

TOTO ČÍSLO „ŠPANĚLSKA“

bylo vydáno později jakožto slavnostní číslo ke sjezdu Společnosti přátel demokratického Španělska. — Prosimе proto všechny odběratele listu, aby nás laskavě omluvili, že dostávají číslo později. Příští číslo vyjde v polovině března.

VÁCLAV SINKULE:

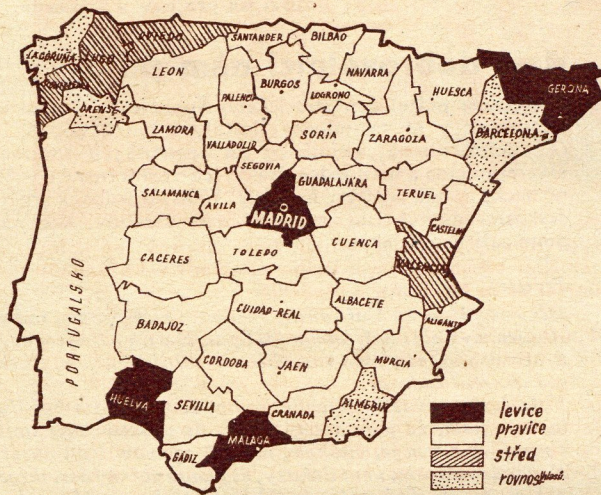
BOJ O ŠPANĚLSKO

K druhému výročí vítězných voleb Lidové

Španělská republika je nejmladší demokratickou republikou v Evropě. Ještě před sedmi lety existoval ve Španělsku zastaralý polofeudální hospodářský řád. Španělská monarchie se opírala o tři sloupy: o velkostatkářstvo, církevní hierarchii a o nejreakčnější část buržoasie, o finanční oligarchii.

Téměř 60% obyvatelstva se ve Španělsku zaměstnává zemědělstvím. Ale velkostatkáři, kteří představovali pouze 15% zemědělského lidu, vlastnili téměř 90% veškeré půdy Španělska. Veliká bída na vesnici udržovala a zvyšovala bídu v městě. Feudální poměry brzdily jakýkoliv další hospodářský rozvoj Španělska. Monarchie a feudalismus musely být odstraněny.

zákonů naráželo na velikou sabotáž. Jediná síla, která by byla mohla tuto sabotáž velkostatkářských pánů, církve a důstojnictva znemožnit, byla síla lidu. Lid však prou republikánskou vládou nebyl mobilisován. Buržoasní politikové se obávali, že pracující lid stal by se pak rozhodující silou a vtiskl by prováděným reformám charakter mnohem hlubší. Za dva a půl roku skončila tato politika žalostnou porážkou.

Výsledek podzimních parlamentních voleb v r. 1933.

Když na podzim 1933 došlo ve Španělsku k prvním volbám, tu fašistická reakce rozvinula proti levicovým stranám širokou kampaň. Za příčinu veškeré bída byly označovány republikánské strany, socialisté, marxisté, židé atd. Tato obvyklá demagogie měla ve Španělsku značný ohlas. Španělský lid spatřoval v monarchii symbol všeho vykořisťování. Od republiky očekával záchranu, dožil se však jenom velikého zklamání. Taková byla hlavní příčina toho, že v podzimních volbách r. 1933 získaly reakční pravice rozhodující většinu, celkem 212 poslaneckých mandátů. Levicové strany klesly z 291 mandátů na 98. Nejsilnější stranou se stala fašistická Gil Roblesova Ceda se 104 poslanci.

Armáda pod velením fašistického generála Bateta ničí poslední střediska republikánského odboje na náměstí Republiky v Barceloně v říjnu roku 1934.

Jaká byla hlavní příčina marnosti všeho úsilí a hrdinství španělského lidu? Byla to především stále trvající roztržitost lidových sil a nedostatečné spojení vůdců jednotlivých politických stran s pracujícími vrstvami španělského národa. Nejnázorněji projevil se tento stav na odboji v Katalonii.

Vlevo: president Companys, vpravo fašistický generál Batet.

Na tomto odboji byli účastní dělníci, rolníci i městské střední vrstvy. Tehdejší president katalánské Generalidadu Companys sám vyzval 6. října katalánskou republiku k odboji proti fašistické reakci. Ale Companys zůstal stát na poloviční cestě. Katalánská vláda neměla tehdy ještě tolik důvěry k lidu, aby mu vydala zbraně a aby odboj mohl být veden až do konce. A tak za 12 hodin po vyhlášení odboje vzdal se Companys veliteli fašistické armády, generálu Batetovi.

Po zničení republikánského odboje byla celá katalánská vláda uvězněna. Uprostřed president Companys.

Reakce triumfovala a zahájila ostré persekční tažení i proti měšťáckým politikům. Celá katalánská vláda v čele s Companysem byla zatčena a také nynější president španělské republiky Manuel Azaña byl uvězněn. Ale říj. n 1934 se stal důležitým mezníkem ve vývoji politických poměrů Španělska. Zkušenosti ukázaly nutnost sjednocení lidových sil. Po krvavých událostech říjnových dochází především k vytvoření jednotné fronty socialistů s komunisty. Rudé španělské odbory splývají s odborovými ústředními socialistickými. Republikánské měšťácké strany se připojují k této sjednocené síle dělnictva. Tak dochází koncem roku 1935 k vytvoření Lidové fronty. Anarchisté zanechávají svého dosavadního zásadního odporu proti parlamentním volbám a dávají svým členům volnost hlasovat pro kteroukoliv protifašistickou stranu. Když v únoru 1936 dochází k novým parlamentním volbám, je vítězství Lidové fronty zajištěno.

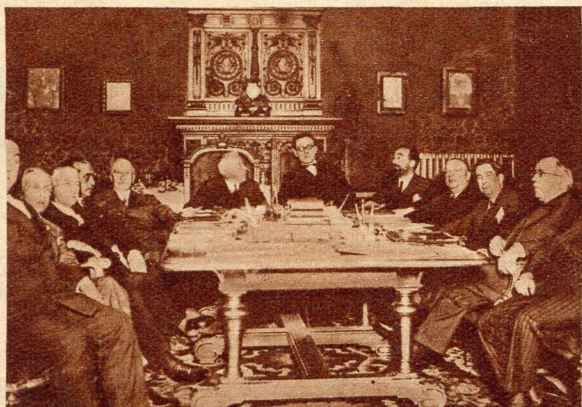
Vyhlášení španělské republiky s balkonu madridské radnice dne 14. dubna 1931.

Španělští dělníci a rolníci bojovali celá desetiletí za zlepšení svého postavení. Teprve 14. dubna 1931 došlo k povalení monarchie a k vyhlášení republiky. Stalo se tak i za podpory měšťácko-demokratických stran, které souhlasily s provedením základních demokratických reforem, především s provedením reformy pozemkové.

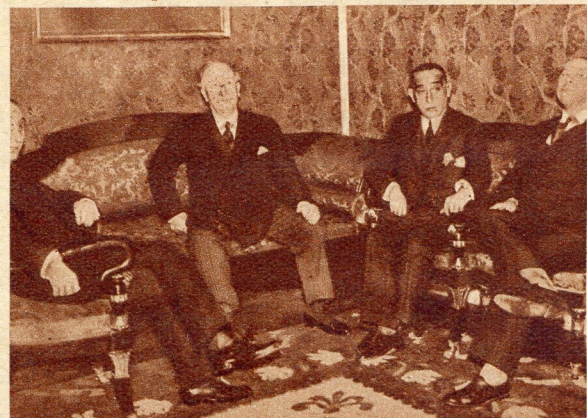
Madridský lid bouřlivě vítá proklamaci republiky na náměstí Puerta del Sol.

Volby provedené v roce 1931 přinesly rozhodující vítězství levicovým stranám, které získaly celkem 291 poslaneckých mandátů. Na strany středu připadlo 136 mandátů a na reakční strany pravice pouze 42 mandátů. Ale první vláda španělské republiky nepostupovala dosti rázně při uskutečňování svého programu. Rozhodující silou v této vládě byly měšťácké strany, které od počátku existence republiky prodělávaly kolísavou nerozhodnou politiku.

První vláda španělské republiky, která, ovládnuta měšťáckými politiky, nespĺnila očekávání lidu.

Byla sice odhlasována řada zákonů, především zákonů o pozemkové reformě, avšak praktické provádění těchto

Zasedání reakčního fašistického bloku v roce 1934. Zprava vlevo: Gil Robles, Martinez de Velasco, Lerroxx, Melquinez Alvarez.

Reakční vláda nejenže podporovala sabotáž odhlasovaných reforem, nýbrž celou řadu zákonů, především zákon o pozemkové reformě, zrušila a zhoršila. Došlo i k politické persekuci dělnických stran a odborových organizací. Na všechny tyto útoky odpovídali dělníci i rolníci jednotlivými akcemi, které však neměly náležitý výsledek, neboť nebyly jednotně vedeny.

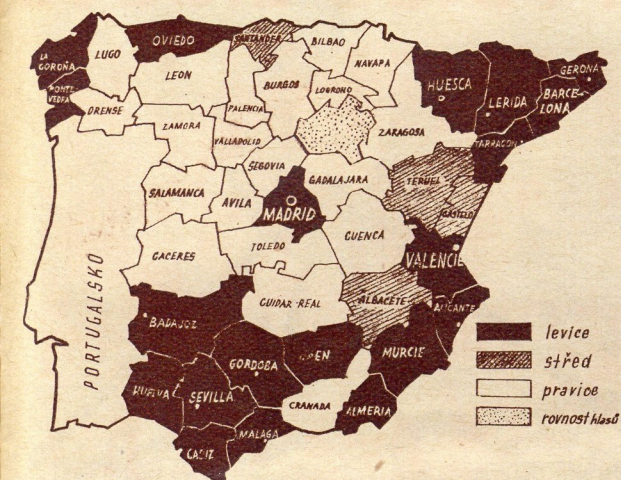

Zajatí asturští horníci a ženy jsou odváděni k hromadné popravě.

Stávka zemědělských dělníků v létě r. 1934 byla krvavě potlačena. Odboj asturských horníků v říjnu 1934 byl zlomen. Odboj v Katalonii rovněž.

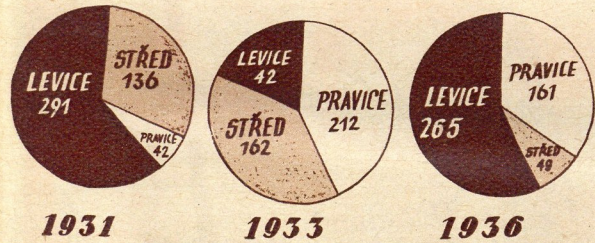
OU DEMOKRACII

fronty ve Španělsku dne 16. února 1936

Výsledek vítězných voleb Lidové fronty v únoru 1936.

Dne 16. února 1936 získaly strany Lidové fronty celkem 263 mandátů, strany středu 49 mandátů a pravice 161 mandátů. Došlo k vytvoření nové vlády, která byla složena pouze ze stran republikánských. V první vládě po 16. únoru nebyli zastoupeni ani socialisté, ani komunisté, ani anarchisté. Nová vláda mohla však existovat pouze s podporou všech stran Lidové fronty a byla také rozhodnuta, opírající se o sjednocený lid, provést všechny nutné reformy mnohem rychleji a radikálněji, než tomu bylo v prvním období republiky.

Přehled celkových výsledků parlamentních voleb v roce 1931, 1933 a 1936.

Fašistická reakce, která byla úspěšnou politikou Lidové fronty zbavena opory v širokých vrstvách španělského národa, snažila se dostat se k moci násilím. Docházelo k úmyslné vyvolávaným srážkám s dělníky v továrnách a s rolníky na vesnicích. Velkostatkáři úmyslně neobdělávali půdu, aby byl v zemi hlad. V měsíci květnu bylo při fašistické provokaci zastřeleno v jedné vesnici 23 rolníků. Fašisté organizovali také celou řadu zákeřných atentátů. Dne 1. dubna byl na místopředsedu poslanecké sněmovny a nynějšího španělského vyslance v Praze, Jiméneze Asuu, spáchán atentát v Madridu. Dne 11. července byl zavražděn v madridské ulici republikánský politik Castillo a hned následujícího dne byl agentem provokatérem zavražděn monarchistický fašistický předák Calvo Sotelo.

První barikády dne 19. července 1936 na třídě La Rambla v Barceloně.

Fašisté činili prostě vše možné, aby mohli „ospravedlnit“ násilné povstání proti republice a její legální vládě. Generál Franco prováděl urychlené přípravy k vojenskému povstání s podporou vojenských kruhů Říma a Berlína. V pátek 17. července byl proveden vojenský převrat ve španělském Maroku. Byl to signál ke vzpouře všech vojenských posádek v celém Španělsku. V sobotu 18. července bylo zahájeno vojenské povstání v Madridu, v Barceloně a v Seville. V neděli 19. července bylo pak celé Španělsko v ohni občanské války.

První dělnické oddíly téměř beze zbraní odjíždějí k zničení střediska vojenského povstání v kasárnách Cuartel de la Montaña v Madridě.

Dělníci a rolníci projevíli však velikou iniciativu, pohotovost a hrdinství. Nevyzbrojeni vrhli se proti střediskům vojenské zrady. A tu republikánská vláda stála před rozhodným krokem. Zrazena generálním štábem a téměř všemi důstojníky, mohla ubránit legalitu, svrchovanost lidu a nezávislost španělské republiky jen rozhodným bojem proti vojenským zločincům a velezrádcům a proti jejich mocným spojencům, proti mezinárodnímu fašismu. V tomto rozhodujícím boji byl jedinou spolehlivou silou španělský lid. Ale tento lid, měl-li vésti boj proti vzbouřivší se armádě, musel být ozbrojen.

Vlevo: prezident španělské republiky Azaña. Vpravo: ministr vnitra generál Pozas.

Proto také Quirogův i Barriův kabinet, který nechtěl rozumět základní otázce o ozbrojení lidu, udržel se v oněch vzrušených dnech 17. a 18. července pouze několik hodin. Teprve Giralova vláda, která nastoupila 19. července, rozhodla se dát lidu zbraně. Je už jenom zajímavým detailem, že usnesení vlády prováděl tehdejší ministr vnitra generál Pozas.

Rozdělování prvních zbraní mezi španělský lid.

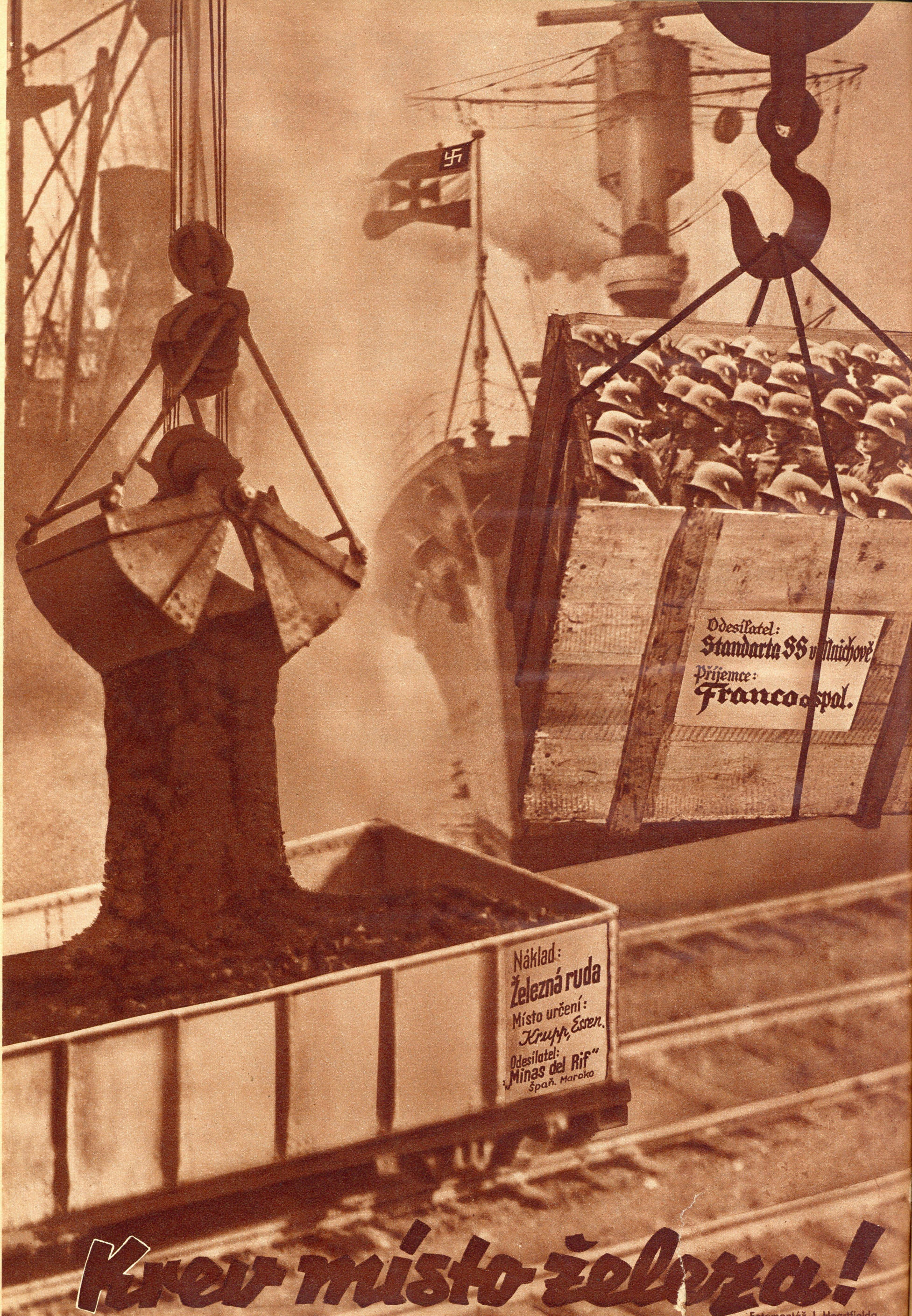
Ozbrojený španělský lid dokázal pak v několika dnech potlačit vzpuru fašistických generálů v nejdůležitějších městech a rozšířit odtud své vítězství na celou polovinu Španělska. Došlo k pravidelné válce v poli, která vedena byla ze začátku za velmi nepříznivých podmínek. Španělská republika, zbavená politikou neutrality možnosti nákupu zbraní za hranicemi, byla donucena vésti boj proti ohromné technické přesile fašistických povstalců, kteří byli zásobeni z Německa a Itálie všemi nejmodernějšími zbraněmi. Španělský lid za velikých ztrát a za krajně nepříznivých podmínek mezinárodních dokázal však vybudovat si moderní Lidovou armádu, která je zárukou úplného vítězství nad mezinárodním fašismem.

Symbol svrchovanosti španělského lidu: poslanecká sněmovna Congreso de los Diputados v Madridě.

Sjednocený lid oslavuje vítězství po skončených volbách Lidové fronty na největším madridském náměstí Castellar.

Odesílatel:
Standarta SS v Mnichově
Příjemce:
Franco spol.

Náklad:
Železná ruda
Místo určení:
Krupp, Essen.
Odesílatel:
"Minas del Rif"
Špaň. Maroko

Krev místo železa!